Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2026. október 17–19., szombat–hétfő

LXXVIII. évfolyam
233. (22393.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Székelyföldi értékteremtők részesültek elismerésben

Átadták az Orbán Balázs-díjakat

Péter Ferenc és Bocskay Vince

Fotó: Maros Megyei Tanács

A Székelyföldi Napok legünnepélyesebb mozzanata az Orbán Balázs-díjak átadása, melynek színhelyéül idén a marosvásárhelyi Kultúrpalota csodálatos Tükörtermét választották. A díjat a három székelyföldi megye egy-egy kiváló személyisége vehette át: Maros megyéből a szovátai Bocskay Vince szobrász, Kovászna megyéből Vargha Mihály, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója, míg Hargita megyéből dr. Bernád Rita-Magdolna, a Gyulafehérvári Egyházmegye levéltárosa.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 3. oldalon)

Ne feledje

idejében megújítani előfizetését!
Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, **olcsóbban,** mint ha megvásárolná!

Novemberi előadások és bemutatók

Novemberben bemutatóval, repertoáron szereplő előadásokkal, vendégprodukcióval és a 32. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásárhoz kapcsolódó rendezvényekkel várja közönségét a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata.

5.

Kertész Hajnalka fotókiállítása

Október 8-án, csütörtökön délután a marosvásárhelyi Bernády Ház emeleti kiállítótermében Kertész Hajnalka székelyudvarhelyi fotós fényképeiből nyílt kiállítás Ecce homo (Íme az ember) címmel.

6.

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

OPTICA OPTOFARM

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

A lehívott siker

Benedek István

Románia felpörgette az európai uniós kohéziós pénzek lehívását. Szükség is volt rá, miután az egykori újjáépítési alap forrásai már elapadtak. A napokban egy nyilatkozatban közzétett miniszteri mérlegben milliárdok sorakoznak, a lehívási ráta emelkedik, és az ország az uniós átlag fölé kerül. Lehet örülni ennek, a rendelkezésre álló támogatásokat veszni hagyni súlyos mulasztás lenne. Csak ott a gond, hogy a pénz megérkezése még nem jelent magától értetődően fejlődést is.

A beszámolóból megtudjuk, mennyi érkezett Brüsszelből, mennyit várunk még, és kinek a hivatali idejére esnek az átutalások. Arról viszont gyakorlatilag semmit, hogy mindettől miben lett erősebb a román gazdaság. Csökkentek-e a vállalatok költségei, javult-e a termelékenységük, használhatóbb tudást szereztek-e a munkavállalók? Még lehetne sorolni, de a százalékok ilyen kérdésekre nem szoktak válaszolni.

Ismerős ugyanez a szemlélet az újjáépítési és felzárkóztatási pénzek körüli sikerjelentésekből is. Az illetékesek a támogatás összegétől nagyon könnyen eljutnak a siker kijelentéséig, és közben nagy ívben átugorják a kettő közötti legfontosabb kérdést: mi lett a pénzből? És talán még fontosabb, hogy amit létrehoztak, mennyit ér annak a gazdaságnak, amelynek a felzárkózását szolgálnia kellene?

(Folytatás a 2. oldalon)

naptár

OKTÓBER

19

HÉTFŐ

7:45 15:39
18:29 0:54

A nappal hossza: 10 óra 44 perc

Ma **NÁNDOR**, holnap **VENDEL, IRÉN** napja

Az év **292.** napja, hátravan **73** nap

Isten éltesse!

VENDEL: a német Wendelin név rövidülése, ez pedig a Wendelmar névből ered. A Wendel névelem jelentése valószínűleg vandál.
IRÉN: Görög eredetű női név. Jelentése: béke, békés.

IDŐJÁRÁS

Többnyire felhős

Hőmérséklet:

max.: 15°C
min.: 7°C

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 65-ös iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

A vasárnapi lottóhúzás nyerőszámai

Joker	16, 19, 26, 45, 30 + 13	NOROC PLUS: 3 4 6 1 7 7
Loto 40	7, 37, 25, 31, 21, 13	SUPER NOROC: 1 2 0 2 3 9
Loto 49	38, 19, 42, 31, 22, 49	NOROC: 6 8 0 8 5 5 7

Kábítószer-kereskedők előzetesben

Tettenérés kristállyal Kolozsváron

A Maros megyei rendőrség nyomozása kábítószer-forgalmazással és kereskedéssel foglalkozó személyekhez vezetett, így október 15-én Kolozsváron és Bukarestben összehangolt akciók keretében sikerült tetten érni összesen négy olyan személyt, akik veszélyes kábítószereket értékesítettek, a gyanú szerint Maros megyei fiataloknak is.

A Marosvásárhelyi Szervezett Bűnözés Elleni Brigád rendőrei a Szervezett Bűnözés és Terrorizmus Elleni Ügyészség (DIICOT) marosvásárhelyi területi szolgálatának ügyészeivel Kolozsváron azonosítottak egy 24 és egy 27 éves személyt, akiket veszélyes kábítószerekkel való kereskedelemmel gyanúsítanak. Az eddigi bizonyítékokból kiderült, hogy idén szeptemberben a 27 éves személy a NEP néven ismert pszichoaktív anyagot tartalmazó termékeket birtokolt és értékesített 2.500 lejért. Október 15-én az illetőt tetten érték Kolozsváron, miközben mintegy 200 gramm, közismert nevén kristályként emlegetett 3-CMC anyagot adott el 9.000 lejért. A különösen veszélyes kábítószert korábban a bűntársától szerezte be. Ez utóbbi lakóhelyén végzett házkutatás során mintegy 700 gramm kristályt, hallucinogén gombát, valamint több, kristályos anyagokat tartalmazó tasakot találtak és foglaltak le. Utóbbi anyagok szakértői vizsgálata folyamatban van. Október 15-én a Szervezett Bűnözés és Terrorizmus Elleni Ügyészség marosvásárhelyi ügyészei elrendelték a két személy őrizetbe vételét. Másnap a Maros Megyei Törvényszék bírájának mindkét személy 30 napos előzetes letartóztatását indítványozták. Az akciót a Kolozsvári Szervezett Bűnözés Elleni Brigád rendőrei, valamint a Kolozsvári Mobil Csendőralakulat csendőrei támogatták.

Kannabisszal Bukarestben

Ugyancsak a Marosvásárhelyi Szervezett Bűnözés Elleni Brigád rendőrei a Szervezett Bűnözés és Terrorizmus Elleni Ügyészség marosvásárhelyi területi szolgálatának ügyészeivel közösen egy 20 és egy 23 éves személyt értek tetten a fővárosban, a párost is kockázatos kábítószerek kereskedelmével gyanúsítják.

Október 15-én az érintett személyeket Bukarestben két egymást követő akció során érték tetten, miközben egy több mint 1,2 kilogramm értékesítésre szánt kannabiszt tartalmazó csomagot vettek át, illetve adtak tovább, ezért elrendelték a két személy őrizetbe vételét. Október 16-án a Maros Megyei Törvényszék bírája elé terjesztették az indítványt, amelyben mindkét személy 30 napos előzetes letartóztatását kérték. Az akciót a Bukaresti Szervezett Bűnözés Elleni Brigád rendőrei támogatták – tájékoztatott a Maros megyei Rendőr-felügyelőség sajtóképviselője, *Andreea Pop C. Frandes. (pálosy)*

MEGYEI HÍREK

Nosztalgia táncestek 60 fölöttieknek

Október 21-én, szerdán 18 órától Nosztalgia kosaras táncestet szerveznek a jól ismert frontemberrel, Dömével (Demeter József). Ezt követően szerdánként délután 6 órától régi slágerekkel, jókedvvel körített kosaras találkozókra hívják a 60 év fölöttieket a volt Lenin (Forradalom) utcai borozóba, a nagyposta mellett. Lehet vinni finom falatokat, egy kis sütit, de nem kötelező, a tánc sem kötelező, csak az együttlét és a jókedv, a zene, a duma. Ha velünk tartasz, nem bánod meg. Minimális fogyasztás legkevesebb 20 lejre üdítő, bor, mogyoró, ropi stb. kötelező – áll az ötletgazdák felhívásában.

Havazott a Transzfogarason

A transzfogarasi magashegyi úton október 16-án a sűrű havazás miatt hóekék bevetésével megkezdték a hóeltakarítást és a csúszásgátlók szórását, ez 17-én is folytatódott. A Brassói Regionális Útügyi Igazgatóság felhívásában arra kérik a gépjárművezetőket, hogy megfelelő felszereltség nélkül ne induljanak a DN7C útszakaszra.

Újranyitott a Mircea Birău uszoda

Október 13-án, kedden újra megnyitotta kapuit a Mircea Birău városi uszoda. Nyitvatartás: hétfőn 6–14 óra között általános takarítás. Kedd–péntek: 6–22 óra között (utolsó belépés: 20.30). Szombaton: 8–20 óra között (utolsó belépés: 18.30). Szeretettel várják az úszni, sportolni és kikapcsolódni vágyókat – tájékoztatnak a marosvásárhelyi önkormányzat közösségi oldalán.

Hasznos házi jegyzetek – gr. Rhédey Máriától

Hasznos házi jegyzetek. Egy erdélyi grófnő receptjei, házi praktikái és gyógyírjai 1842-ből címmel jelent meg a napokban gr. Rhédey Mária háztartási eljárásait tartalmazó jegyzete, melyet férje, Erdély Széchenyije, gr. Mikó Imre vetett papírra. A Somogyi Gréta irodalomtörténész és Borbély Éva néprajzkutató által szerkesztett és tanulmányaikkal gazdagított igényes kivitelű könyvet október 23-án, pénteken este 18 órától mutatja be a szerkesztők és kiadó jelenlétében László Lóránt történész, könyvtáros a Teleki-Bolyai Könyvtárban.

Grecsó Krisztián egyéni estje Marosvásárhelyen

A XXVIII. Bernády Napok október 23-i gálaestjének vendége az egyik legnépszerűbb mai magyar író, Grecsó Krisztián. Ezúttal stand-up előadóként áll közönség elé a marosvásárhelyi Kultúrpalota Nagytermében. A Magyarországon már sokfelé nagy sikert aratott Egy életem című egyéni műsorával lepi meg erdélyi olvasóit. A médiaismertetők szerint a Grecsó-műsor „egy sírós-nevetős est”, melynek rendező-producere Lévai Balázs. A 18 órakor kezdődő gálára a Bernády Házban lehet helyjegyet foglalni.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroska

A lehívott siker

(Folytatás az 1. oldalról)

Az építkezések idején van megrendelés, munkabér, anyagvásárlás. Ez valós gazdasági hatás. A tartós eredmény azonban az átadás után látszik meg, ha van. Egy megépített út akkor ér igazán valamit, ha érdemben javítja az adott övezet lakóinak életminőségét és gazdasági lehetőségeit. A képzés akkor hasznos, ha érdemben használható tudást ad annak, aki részesül belőle. Az ipari park akkor, ha működő vállalkozásoknak teremt megfelelő feltételeket. Egy mintaszerűen kivitelezett, az utolsó eurócentig teljesen szabályosan elszámolt beruházás is lehet túl drága, rosszul elhelyezett vagy kihasználatlan.

A lehívás központi sikermutatóvá emelése ráadásul kijelöli az intézmények számára a feladatot: fogyjon a keret. Ebben a rendszerben gyorsan háttérbe szorul, hogy mire volna a legnagyobb szükség. Előtérbe kerül, hogy mire van kiírás, melyik projektet lehet gyorsan leszerződni, hol készülhet el időben az elszámolás. Így az ország fejlesztése a pályázati lehetőségekhez igazodhat, miközben a legfőbb gazdasági problémák megoldatlanok maradnak.

Mindez persze nem bizonyítja, hogy azokat a milliárdokat, amikről most esett szó, rosszul költötték volna el. Éppen ott a gond, hogy a közölt adatok alapján ezt esély sincs megítélni. A jó teljesítmény elismeréséhez ugyanúgy szükség lenne az eredmények bemutatására, mint a pazarlás feltárásához. Mennyibe került az elért javulás? Kikhez jutott el? Fenntartható-e újabb támogatás nélkül? Mi változott volna akkor, ha másra költenek?

A következő miniszteri mérlegbe a lehívott milliárdok mellé ezért érdemes lenne odatenni a megoldott problémákat is. A kohéziós politika értelmét az adja, ha csökken a román gazdaság lemaradása az uniós átlaghoz képest. Amíg erről nincs érdemi számadás, addig a sikerjelentés legfeljebb azt bizonyítja, hogy a pénz megérkezett, de ez a lényegi fejlődésről szinte semmit nem mond.

Simon Endre-emlékkiállítás

A 90 éve született, négy éve elhunyt festőművész és munkássága emlékére rendez kiállítást a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány és a Látó szerkesztősége. Az október 22-én, csütörtökön 19 órakor kezdődő emlékrendezvény a XXVIII. Bernády Napok különleges eseménye. A Maros Megyei Múzeum és a Képtár közreműködésével közönség elé kerülő tárlat Szó/Kép címen kapcsolja össze a képzőművészetet az irodalommal. Tíz kortárs költő, író – André Ferenc, Demény Péter, Fancsali Kinga, Fischer Botond, Markó Béla, Nagy Attila, Nagy Miklós Kund, Nagy Zalán, Szamosvári Bence és Vida Gábor – írt verset, prózát, esszét az általuk kiválasztott Simon Endre-festmény ihletésére, a szövegek elhangzanak a megnyitón a Bernády Házban, és katalógusban is megjelennek. A művészeteket, alkotókat összekötő estet a Tiberius vonósnégyes fellépése teljesíti ki. A ház emeleti galériájában az Igaz Szó múltját felelevenítő plakátokból, dokumentumokból, fotókból nyílik kiállítás.

RENDEZVÉNYEK

Ünnepi megemlékezés a magyar szabadság napján

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 70. évfordulója alkalmából az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete tisztelettel meghívja a lakosokat az október 23-án, pénteken 19 órától tartandó ünnepi megemlékezésére. „Ahol a hősöket nem felejtik, mindig lesznek újak!” – gondolat jegyében együtt hajtsunk fejet azok előtt, akik életüket és vérüket adták a magyar szabadságért. A megemlékezés október 23-án 19 órától ökumenikus istentisztelettel kezdődik a Keresztelő Szent János plébánián, ezt fáklyás felvonulás követi. Koszorúzási szándékot az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének irodájában (Dózsa György út, 9. szám, első emelet), vagy a 0365/434-390-es telefonszámon hétköznapokon 10–16 óra között lehet jelezni október 21-én 16 óráig – áll az RMDSZ felhívásában.

Halloween a Csányi Kastélyban

Október 31-én, szombaton 13 órától a Csányi Kastélyban – Jedd, Patak utca 45. – egész napos szórakozásra hívják a családokat. 13–16 óra között ügyességi játékok gyerekeknek, vidám programok és közös játék lesz, de a helyi termelők és kézművesek vásárára is sor kerül, valamint tökfaragásra kicsiknek és nagyoknak, majd az elkészült töklámpások közös kivilágítására. Meglepetés a gyerekeknek: 19 órától pillecukorsütés a tűz mellett. A jelmez idén is ajánlott, hiszen a Halloween jelmezben az igazi. Aki a tökfaragásban részt venne, vigyen saját kellékeket: tököt és faragásra alkalmas kést. A belépő személyenként egy tányér sütemény vagy szendvics. Vizet, üdítőt, teát és forralt bort a helyszínen lehet vásárolni. Tel.: 0770-275-354, Csányi Edina.

Képernyők között felnőni – Pöltl Ákos előadása

A Szülők Iskolája következő alkalmán Pöltl Ákos családbiztonsági szakértő október 23-án 18 órától tart előadást a Philothea Klubban (Posta utca 2. szám) egy olyan témáról (a digitális világ gyerekekre gyakorolt hatásáról), amely a szülők számára egyre nagyobb kihívást jelent. Szó lesz arról is, hogy mit tehetnek a szülők ebben a helyzetben. A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Regisztráció: https://forms.gle/iTrFVBH4maNXurYC7.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES: Benedek István
LAPSZERKESZTŐ: Vajda György

MUNKATÁRSAK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Gligor Róbert László, Kaáli Nagy Botond, Mezey Sarolta, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Sófalvi Szidónia, Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Mátyus Beáta. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. • Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Átadták az Orbán Balázs-díjakat

(Folytatás az 1. oldalról)

Az Orbán Balázs-díj olyan székelyföldiek munkáját ismeri el, akik a magyar közösség számára maradandó értéket teremtenek, megóvják azt a kulturális örökséget, amelyet a jövő generációinak át kell ruháznunk. Ők azok az alkotók, értékmentők, akik tehetségükkel és tudásukkal gazdagítják Székelyföldet, új tartalommal gyarapítják Székelyföld örökségét, és példájukkal másokat is ösztönöznek.

A díjátadó gálán a Márton Áron-emlékév kapcsán méltóképpen tisztelegtek a püspök emléke előtt. A gála résztvevői kisfilmet tekinthettek meg Márton Áron életútjáról. Az ünnepi hangulathoz hozzájárult a Tiberius vonósnégyes játéka is.

Gáll Hajnalka, a csíkszeredai főkonzulátus konzulja Orbán Balázsnak a szülőföld iránti tiszteletére, valamint Márton Áron püspök emberi és főpásztori magatartására tért ki, aki a megpróbáltatások és megfélemlítések ellenére is kiállt a keresztény és a nemzeti értékek mellett, népe és Isten szolgája maradt. Mindkettőjük emlékezete, hagyatéka és közösségi szerepvállalása szoros összefüggésben elevenedett meg a díjátadó ünnepségen.

Dr. Bernád Rita-Magdolna

Örökségből jövőt

Maros megye idei Orbán Balázs-díjasa Bocskay Vince, a kortárs erdélyi magyar képzőművészet meghatározó alkotója. A díjjal Márton Áron püspök alakjának méltó szobrászi megörökítését, valamint számos erdélyi magyar közéleti és történelmi személyiség köztéri szobrának megalkotását ismerjük el, és a közösségért végzett munkáját is méltatjuk – fogalmazott *Péter Ferenc*, a Maros Megyei Tanács elnöke, a rendezvény házigazdája.

Hozzátette: Székelyföld a szülőföldünk, sokkal több annál a helynél, ahol megszülettünk. Kányádi Sándor Előhang című versében fogalmazta meg, hogy „vannak vidékek, gyönyörű tájak, ahol a keserű számban édessé ízesül, vannak vidékek legbelül”. Akik itt élünk, gazdag kulturális hagyaték birtokosai vagyunk. Ez egyszerre ajándék és felelősség, hiszen meg kell őriznünk mindazt, amit elődeinktől kaptunk, de nem elég változatlanul továbbadnunk. Ez a gondolat áll a Székelyföld Napok idei mottójának, az „Örökségből jövő” üzenetének középpontjában is, és kapcsolódik a 2026-os Márton Áron-emlékévhez is.

Bocskay Vince, a szobrász

A Maros megyei díjazott munkásságát, alkotói tevékenységét *Szuszámi Zsuzsa* művészettörténész, rádiós méltatta.

Kiemelte, hogy Bocskay Vince életműve több évtizedes lenyomata annak, ahogyan egy alkotó ember gondolkodik a világról, amilyen hatások érik, eszmei és érzelmi fejlődésének íve tükrözi mindazt, amit számára ez a világ kifejez: az igazság furcsa vetületeit, a humort, a torz pillanatokat, az iróniát, a megmosolyogni való helyzeteket, és nem utolsósorban a szépséget, az örök nőt és anyát, az óvó ölelést, az otthon melegét. Bocskay Vince kisplasztikájában, szobortörténeteiben remekül ábrázolja a társadalmi, politikai igazságtalanságoknak a mozzanatait: pillanatokat csupán, a legerősebb fricskát, amellyel ebben a műfajban a legjobban oda lehet szúrni.

Bocskay a formák művésze, az emberi test formázása jelenti számára a legnagyobb örömet. A nő, az ősanya típus – az örökkévalóság szimbóluma. Gömbölyű, túlzottan kerekded idomaival és vitalitásával, érzékiségével ennek a groteszk világnak olyan örömszeletét képviseli, amellyel az állandóság, az otthon, a biztonság megtestesítőjévé válik. Ezek a kisplasztikák bronzban, kerámiában, égetett agyagban készülnek. Az anyagszerűség minden esetben meghatározza a mondanivalót. A hideg bronzfigura telt idomai puhává alakulnak, az égetett kerámia töredezettsége kiemeli a formát, hangsúlyozza a gondolatot, ha kell, súlyosabbá teszi.

Kisplasztikájának világából kilépve formázza meg köztéri emlékműveit, szobrait, irodalmi, történelmi és egyházi személyiségeinket. Márton Áron püspök egész alakos szobra 2009-ben került Kolozsvárra, a Szent Mihály-templom mellé, őt azonban megelőzte Bod Péter, Patachich Ádám, gróf Mikó Imre, Apor Vilmos, Mikes Kelemen, Bernády György, Petőfi Sándor, majd következett Szent László, Sütő András, Kálvin János, Hunyadi János. Olyan változatos pantheon ez, amelyben mindenki a maga egyéniségét megkövetelve állt születésekor Bocskay Vince szobrász műhelyében, és várta, hogy a művész a legmegfelelőbb formát találja meg számára – hangzott el a laudációban.

Bocskay Vince az Orbán Balázs-díj átadása után elmondta, hogy jó érzés tölti el, saját olvasatában azt jelenti, valakik észrevették, hogy létezik. Köszönettel tartozik a Gondviselőnek, hogy megengedte megérnie ezt a pillanatot, feleségének, aki nélkül még fele ennyi sem lett volna belőle, gyermekeinek, unokáinak, akik szeretetükkel veszik körül, tanárainak, mestereinek, akik pallérozták, barátainak és végül ellenségeinek is, akik minden megnyilvánulásukkal megerősítették a hitében.

Vargha Mihály, az újító múzeumigazgató és szobrász

Kovászna megye kitüntetettje *Vargha Mihály*, a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum igazgatója. Őt *Vinczeffy László* Munkácsy-díjas képzőművész laudálta.

2007-ben Vargha Mihály személyében olyan ember került a Székely Nemzeti Múzeum élére, aki szakmai tudásával, művészi érzékenységével, szervezőkészségével és kitartásával új lendületet tud adni az intézménynek.

Igazgatói munkássága alatt a Székely Nemzeti Múzeum infrastruktúrája korszerűsödött, az intézmény szakmai és közösségi élete jelentősen gazdagodott. A múzeumi események és rendezvények egyre több embert, egyre több célcsoportot vonzottak. A kiállítási terek és tartalmak megújultak, átláthatóbbá és befogadhatóbbá váltak, miközben megőrizték az intézmény tartalmi és szellemi gazdagságát. Múzeumvezetői időszaka alatt kiemelt szerepet kapott a múzeumpedagógia is. Az addig kevésbé hangsúlyos terület fokozatosan a múzeumi munka szerves részévé vált, és eredményes együttműködés alakult ki az oktatási intézményekkel. A múzeum valamennyi részlege megújult, a raktárak is korszerűbbé váltak. Az úgynevezett élményraktárak új szemléletet honosítottak meg, közelebb hozták a látogatókhoz a múzeum gyűjteményének eddig rejtett világát. Fontossá váltak a múzeumi kiadványok, az intézmény korszerű arculata és a multimédia szerepe is felértékelődött. Vargha Mihály új alapokra helyezte és megerősítette a hazai és külföldi múzeumokkal kialakított szakmai kapcsolatokat. Ezek az együttműködések jelentősen hozzájárultak a Székely Nemzeti Múzeum fejlődéséhez, népszerűségéhez és európai színvonalú megújulásához. A Székely Nemzeti Múzeum épületének és környezetének közelmúltban zajlott megújulásában is fontos szerepe volt.

Fotók: Maros Megyei Tanács

Vargha Mihály

Igazgatói munkássága mellett Vargha Mihály alkotói, művészi teljesítménye is elismerésre méltó, egyéni stílusa és mintázási technikája összetéveszthetetlen. Mára már több mint ötven szobor, dombormű, mellszobor és egész alakos köztéri alkotás őrzi keze nyomát. Művei között ott találjuk többek között a Gyárfás Jenő, Márton Áron, Benedek Elek és Luther Márton alakját megörökítő szobrokat – fogalmazott Vinczeffy László.

Dr. Bernád Rita-Magdolna – értékmentő levéltáros

Hargita megye friss Orbán Balázs-díjasa 25 éve végzi kimagasló munkáját az erdélyi katolikus egyházi örökség megmentése, rendszerezése és hozzáférhetővé tétele érdekében.

Huszonhárom évesen lett a Gyulafehérvári Főegyházmegye levéltárosa. Ő volt az intézmény első világi, egyben első női levéltárosa. Egy félig rendezett, mintegy egy kilométernyi iratanyagot vett át, kezdetben teljesen egyedül. 2012-ben Az erdélyi római katolikus egyházi levéltárak és a történelem segédtudományai című értekezésével történészdoktori címet szerzett. Munkásságának egyik legnagyobb érdeme, hogy nemcsak rendszerezte és felelősen őrizte a rábízott érsekségi és káptalani levéltári gyűjteményt, hanem egy egész intézményrendszert hozott létre annak érdekében, hogy a központtól távoli egyházi levéltári forrásokat is megmentsék és hozzáférhetővé tegyék.

Szakmai irányításával kilenc egyházmegyei gyűjtőlevéltár jött létre Csíkszeredában, Gyergyószentmiklóson, Gyulafehérváron, Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Sepsiszentgyörgyön, Székelyudvarhelyen, valamint Szamosújváron egy örmény és egy római katolikus gyűjtemény. Éveken át egyedül, majd egyre bővülő munkatársi körével személyesen keresték fel a – a szórványban sokszor már elnéptelenedett – plébániákat, hogy megmentsék a pusztulás veszélyének kitett évszázados iratokat. Munkájuk eredményeként mára az egyházmegye szinte minden plébániájának anyagát feldolgozták, és közel két folyó kilométernyi iratanyag vált kutathatóvá. A kilenc gyűjtőlevéltár évente mintegy 250 kutatót fogad, az intézményrendszer pedig ma már tizenegy munkatárssal működik.

Négy gyermek édesanyjaként, intézményépítőként, rangos szakmai műhely vezetőjeként és kiváló intellektuális teljesítmények letéteményeseként példája erőt és bátorságot ad a fiataloknak.

Dr. Bernád Rita-Magdolna nemcsak pótolhatatlan szellemi kincseket mentett meg a pusztulástól, és adott vissza a tudományos világnak, hanem működő, mindenki számára hozzáférhető intézményrendszert is épített. E példaértékű életmű elismeréseként dr. Bernád Rita-Magdolna méltán részesül az Orbán Balázs-díjban – mondta laudációjában *Portik Zsolt*, a Hargita Megyei Tanács tanácsosa.

A díjazottak emlékérmet és oklevelet vettek át. Az ünnepen az *Én népem* című, Márton Áron emlékének szentelt folkoperából hangzottak el részletek Bokor Barna színművész és Tasi Nóra énekesnő előadásában.

NÉPÚJSÁG SPORT
LABDARÚGÁS KOSÁRLABDA KÉZILABDA TENISZ TEKE ÚSZÁS RÖPLABDA ATLÉTIKA FORMA-1 VÍZILABDA CSELGÁNCS
Szerkeszti: Farczádi Attila 1442.

Kettős emberhátrányban is pontot mentett a Csíkszereda Galacon

Az FK Csíkszereda 1-1-es döntetlent játszott pénteken a Galaci SC Oțelul vendégeként a labdarúgó-Szuperliga 12. fordulójában. A Hargita megyei csapat két kiállítás miatt a mérkőzés hajráját kilenc emberrel játszotta végig, azonban Pap kapus bravúrjainak köszönhetően megőrizte az egyik pontot.

A sereghajtó csíkiak a szezon második pontját szerezték meg, ráadásul először jutottak ponthoz idegenben. A találkozó elején a házigazdák játszottak fölényben és a 19. percben Zator lövését Pap nagy bravúrral hárította. Négy perccel később azonban már ő sem segíthetett: Andrezinho passzából a portugál Rafael Brito megszerezte a vezetést az Oțelulnak (1-0). A csíkszeredaiak Stahl révén a 33. percben veszélyeztettek, de Dur-Bozoancă kapus védett.

A Hargita megyeiek a második félidő első tíz percében egyenlítettek a szünetben beálló szlovén Nino Kukovec révén. A találatot előbb les miatt érvénytelenítették, azonban a videóbírói ellenőrzés után megadták a gólt (1-1). A vendégek a 63. percben Gabriel Lima révén újabb helyzetet alakítottak ki, majd a 66. percben büntetőhöz jutottak. Azonban a tizenegyest már nem végezhették el, mert Kovács István játékvezető a VAR segítségével visszavonta az ítéletet, és Dusan Vukovicsot műesésért sárga lappal büntette. A montenegrói támadó a 73. percben megkapta a második sárga lapját, így a Csíkszereda emberhátrányba került. Négy perccel később Kukovecet is kiállították, második figyelmeztetése után. A hátralévő időben az Oțelul nagy nyomást gyakorolt a vendégekre, de Pap szinte egymaga meccsben tartotta csapatát: a 89. percben Paul Iacob fejesét hárította, a hosszabbításban Joao Paulino közeli fejesét a kapufára tolta, majd Patrick és Miguel Silva próbálkozásainál is a helyén volt.

A döntetlennel a Galaci Oțelul 11 ponttal a tabella 13. helyén áll, míg a Csíkszereda továbbra is az utolsó, mindössze két ponttal. Mindkét együttes új vezetőedzője egy-egy vereséget és döntetlent jegyzett eddigi két mérkőzésén: a galaciakat Rui Duarte, a csíkiakat Valentin Suciu irányítja.

Jegyzőkönyv

Szuperliga, 12. forduló: Galaci Suporter Club Oțelul – FK Csíkszereda 1-1 (1-0).
Galac, Oțelul Stadion, vezette: Kovács István.
SC Oțelul: Dur-Bozoancă – Zator (81. C. Neicu), Krisztopulosz, P. Iacob, Miguel Silva – Rafa Brito, Lungu (62. Joao Paulino) – Bălănică (62. Bordun), Pedro Nuno, Andrezinho (46. A. Ciobanu) – Patrick.
FK Csíkszereda: Pap – Odor, Hegedűs, Palmeş, Pászka – Veres (46. Horváth), Csürös – Gabriel Lima (81. Czekus), Nyitra (86. Novelli), Stahl (64. Vukovic) – Eppel (46. Kukovec).
Sárga lap: Krisztopulosz (89.), illetve Palmeş (45+1.), Kukovec (58., 77.), Vukovic (69., 73.), Pap (89.).
Kiállítva: Vukovic (73.), Kukovec (77.).

Anderson Ceará megszerezte első gólját új csapatában

Megszerezte első gólját új csapatában Anderson Ceará, az FK Csíkszereda korábbi brazil labdarúgója, aki az egyiptomi National Bank Egypt SC színeiben talált be a kapuba. A támadó az El Gaish elleni bajnoki mérkőzés 5. percében volt eredményes, csapata pedig 3-0-ra győzött. Ceará 2026 augusztusában igazolt az egyiptomi együtteshez, miután meghiúsult az FCSB-hez tervezett átigazolása, majd a Kolozsvári CFR 1907 sem tartott igényt a játékosra. A brazil futballista hároméves szerződést kötött az egyiptomi klubbal.

Fotó: az SC Oțelul Galac közösségi oldala

Megelégedtek a kevéssel

Döntetlent játszott a Petrolul 52 Ploiești otthonában a Sepsi OSK a labdarúgó-Szuperliga 12. fordulójában. A mérkőzésen többet is elérhetett volna a csapat, ám kevesebbel is megelégedett, s így akár örülhet is, hogy nem kapott ki.

Fotó: az FC Petrolul Ploiești közösségi oldala

Bálint Zsombor

A sepsiszentgyörgyi alakulat volt a kezdeményezőbb az első félidőben a ploieşti-i vendégjátékon, azonban az ellenfél, egy roppant egyszerű taktikát alkalmazva, előnybe került. Már a 8. percben is éltek vele, azonban ekkor Vega még kapu fölé fejelt, mégpedig úgy, hogy a beadás pillanatában még a tizenhatoson és a védők figyelmén kívül tartózkodott. Ez nem volt elég figyelmeztetésnek, a 26. percben ugyanis Teixeira hasonló akcióból szerzett gólt, csupán a másik oldalon. Nagyon távolról, 25 méterről sprintelt rá a beadásra, s a felkészületlen Vianna mellől közelről a melegítésnél megsérült Lazart helyettesítő Gyenge kapujába fejelt (1-0). Túloldalon Silaghi már az első percben veszélyeztetett, a 13. percben Oberlin megelőzte a tizenhatoson belül Malulut, azonban túl közel került Zimához, és nem tudta elrúgni mellette. A 21. percben Cmiljanić találat Păun elé, akinek a 14 méteres lövésében azonban nem volt erő. Végül a szentgyörgyi gól – egyben egyenlítés – a 34. percben jött össze, amikor Doru Andrei 20 méteres lapos lövése éppen csak hogy még befért Zima keze és a jobb kapufa közé (1-1). A gólon kívül a Petrolul egy nagy Karamoko-baki után veszélyeztetett még Nlundulu révén, azonban Gyenge hárított, míg a 38. percben Hanca távoli lövése a keresztlécet súrolta. Az OSK a 42. percben előnyhöz juthatott volna Oberlin révén, aki 35 méterről megpróbálta átemelni a kimozdult Zimát, azonban a labda nem találta el a kaputa.

A tetszetős első félidő után a második kevés futballt hozott, Cmiljanić harci kedve lelohadt, az OSK szinte teljesen átengedte a terepet a Petrolulnak, utóbbi azonban csak szögletekig jutott, igazán nem tudta már veszélybe sodorni Gyenge kapuját. A vendégek részéről Oberlin mozgolódott még valamit, azonban az 55. percben éles szögből az oldalhálóba lőtte, más esetben pedig csak veszélyesnek ígérkező támadásokig jutott, helyzetig nem. Az utolsó negyedórában az OSK pedig már kizárólag a rombolásra rendezkedett be, és végül örvendhet, hogy sikerült hibátlanul kivédekezni a számos hazai szögletet.

Tetszett/nem tetszett

Tetszett: 1. Oberlin kemény odalépéssel történő labdaszerzései.
2. Hogy Burcă lehozta Păunt, miután Chivulete megkegyelmezett neki, és nem adott második sárgát, amelyet Kovács István gondolkodás nélkül elővett volna egy hasonló szabálytalanságnál.
3. Karamoko meglódulásai, sokszor nem támogatták eléggé.
Nem tetszett: 1. Cmiljanić és Oberlin összjátékának teljes hiánya, mindketten egyedül akarták megoldani, akkor is, ha passzolhattak volna egymásnak.
2. Cîmpean határozatlansága. Többször a társaira várt, mintegy nem merve „elvenni a a labdájukat". Ezzel pedig többször került veszélybe Gyenge kapuja.
3. A ploieşti-i stadion gyepe a felújítás után. Milyen lehetett előtte?

Jegyzőkönyv

Szuperliga, 12. forduló: FC Petrolul 52 Ploiești – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 1-1 (1-1).
Ploieşti, Ilie Oană stadion. Vezette: Andrei Chivulete – Florian Vişan, Mihăiță Necula. Tartalék: Mihail Lăstun. VAR: Cătălin Popa. VAR-segéd: Sebastian Gheorghe. Ellenőr: Vasile Marinescu.
FC Petrolul 52: Zima – Țuțu (85. Leescu), Papp, Malula, Dumitrescu, Vega (74. Paraschiv), Bran (59. Israel), Hanca (85. Căpuşă), Teixeira (85. Hüszejinov), Nlundulu, Martins.
Sepsi OSK: Gyenge – Oteliță, Karamoko, Rose, Vianna, Silaghi (83. Daguin), Păun (68. Keita), Cîmpean, D. Andrei (83. Batzula), Oberlin (83. Davordzie), Cmiljanić (61. Mawa).
Gólszerzők: Teixeira (26.), illetve D. Andrei (34.).
Sárga lap: Țuțu (64.), illetve Cmiljanić (43.), Păun (60.), Silaghi (73.).

A tabella

1. Dinamo 1948	12	9	2	1	27- 7	29
2. Rapid 1923	12	8	3	1	20- 9	27
3. CSU Krajova	11	7	2	2	25- 9	23
4. Petrolul 52	12	6	2	4	15-16	20
5. Kolozsvári FCU	11	6	0	5	20-18	18
6. FCV Farul	11	4	5	2	17-15	17
7. Corvinul 1921	12	4	4	4	14-13	16
8. CFR 1907	11	5	1	5	17-17	16
9. FCSB	11	4	3	4	14-17	15
10. FC Botosán	12	3	5	4	16-14	14
11. Sepsi OSK	12	3	5	4	8 -13	14
12. UTA	11	3	3	5	14-17	12
13. SC Oțelul	12	2	5	5	12-17	11
14. CFC Argeş	11	3	2	6	6 -11	11
15. FC Voluntari	11	2	2	7	11-25	8
16. FK Csíkszereda	12	0	2	10	7 -25	2

Eredményjelző

* *Szuperliga, 11. forduló:* FK Csíkszereda – CSU Krajova 0-1, Konstancai FCV Farul – FC Petrolul 52 Ploieşti 3-1, Campionii FC Argeş Piteşti – Kolozsvári CFR 1907 0-1, Kolozsvári FCU – Bukaresti FC Rapid 1923 3-4; 12. forduló: Galaci SC Oțelul – FK Csíkszereda 1-1, Bukaresti FC Dinamo 1948 – FC Botosán 2-0, FC Petrolul 52 Ploieşti – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 1-1, Bukaresti FC Rapid 1923 – Vajdahunyadi FC Corvinul 1921 2-0.
* *2. liga, 10. forduló:* Újszentesi CSC – Nagyváradi FC Bihor 0-2, Bukaresti Steaua – Bukaresti Metaloglobus 0-0, Resicabányai CS Muncitoresc – Szucsávai Cetate 1932 0-2, CSM Slatina – Unirea 04 Slobozia 1-0, CSL Ştefăneşti – Bukaresti CS Dinamo 1-4, Szatmárnémeti CSM – Bodzavásári Metalul 0-0, Concordia Chiajna – Sellemberki CSC 1599 5-0, SC Popeşti Leordeni – CS Afumaţi 2-0, SCM Râmnicu Vâlcea – Temesvári SSU Politehnica 0-1.

A NÉPÚJSÁG HETI KULTURÁLIS MELLÉKLETE

Múzsa

1748. szám

SZERKESZTETTE: **KAÁLI NAGY BOTOND**

Nagy József Levente

Autumnus Vadadiensis

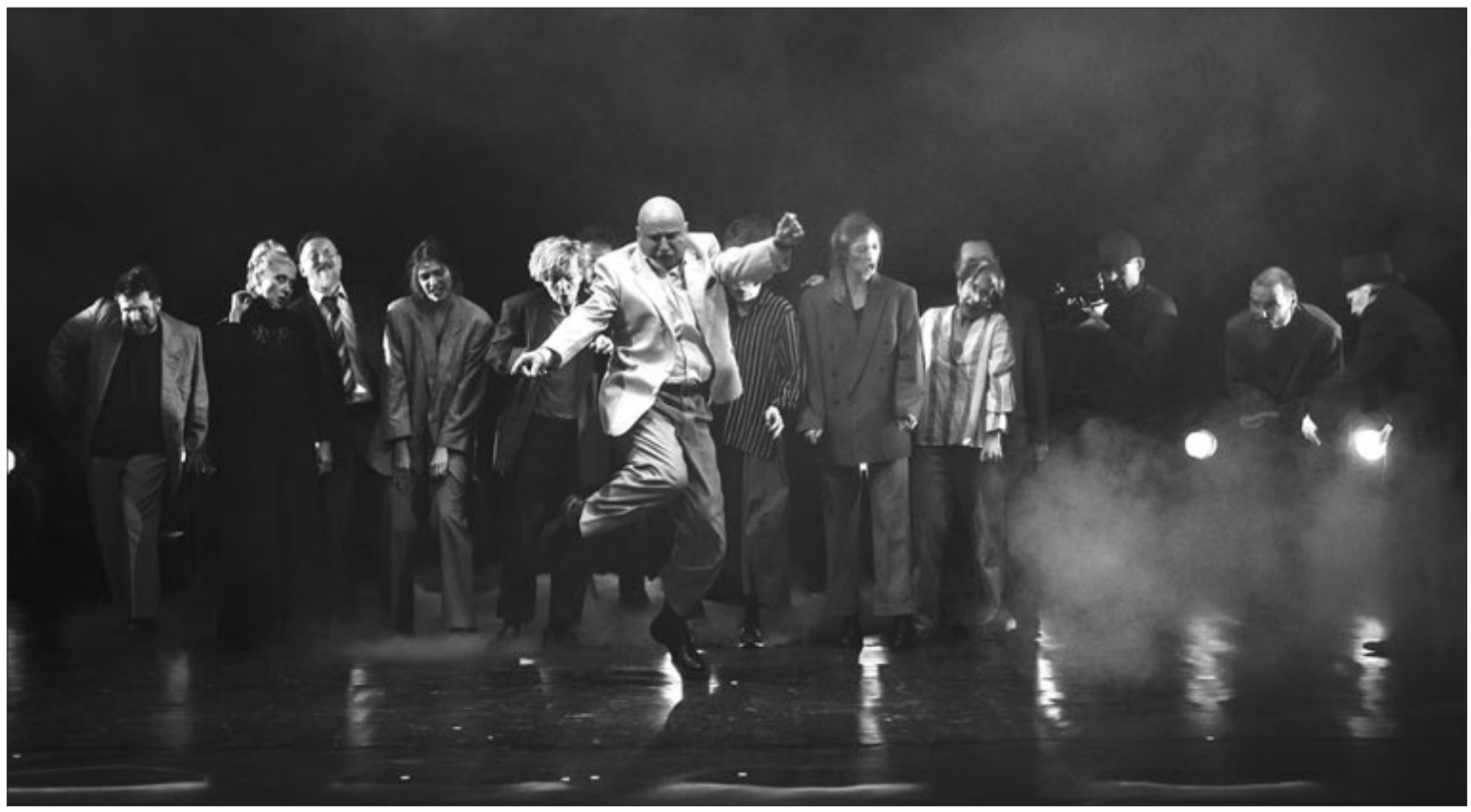
Nagy Attilának

verandán ül a költő
pipára gyújt nézelődik hallgat
a ház előtt öreg körtefa áll
törzsén a délutáni fényben
hangyák járnak fel s alá
érett gyümölcsön darazsak dőzsölnek
s az égbolt mint a kékeny

billegő madár a kerítésen
leszáll iszik és elrepül
s a hiányban ami utána támad
valami még sokáig ott marad

a világ
minden pillanatban
kimondja önmagát

vers előtti csendben
verandán ül a költő

C.S.E.H.O.V.

Fotók: Bereczki Sándor

C.S.E.H.O.V.

Novemberi előadások és bemutatók a Tompa Miklós Társulat műsorán

Novemberben bemutatóval, repertoáron szereplő előadásokkal, vendégprodukcióval és a 32. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásárhoz kapcsolódó rendezvényekkel várja közönségét a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata. A 82. évad második hónapjának műsorán összesen tizenkét marosvásárhelyi előadás és rendezvény szerepel, a társulat emellett a nagyváradi IFESZT fesztiválon is fellép.

A novemberi program november 3-án, kedden 19 órától Bodó Viktor rendezésével, a *CS.E.H.O.V. – A bántalmazás természetéről egy részben* című produkcióval kezdődik. A Csehov és Székely Csaba darabjai alapján készült adaptációt november 4-én, szerdán, valamint november 7-én, szombaton is műsorra tűzik, mindhárom alkalommal 19 órától a Nagyteremben. A 18 éven felülieknek ajánlott előadás időtartama egy óra ötven perc, szünet nélkül.

November 6-án, pénteken 19.30 órától a Kisteremben Pozsgai Zsolt *Liselotte és a május* című tragikomédiáját láthatják a nézők. A Harsányi Zsolt rendezésében színpadra állított, 12 éven felülieknek ajánlott produkció egy óra harminc percig tart, szünet nélkül.

November 10-én, kedden 19 órától a *Santa Lolita* című előadás szerepel a Nagyterem műsorán. A Laura Mañá Sexo por Compasión című filmje nyomán készült, megemberüléstörténetként meghatározott színpadi adaptáció szerzői Laura Mañá, Bélai Marcel, Kiliti Krisztián és Takács Réka. A rendező Kiliti Krisztián. A 16 éven felülieknek ajánlott előadás kétórás, szünet nélkül.

November 11-én, szerdán 19.30 órától Elise Wilk *Alaszka* című időutazó drámáját játsszák a Kisteremben. A Sebestyén Aba rendezésében készült előadás a Tompa Miklós Társulat és a Yorick Stúdió koprodukciója. A 12 éven felülieknek ajánlott produkció időtartama két óra, szünet nélkül. Az *Alaszka* november 17-én a nagyváradi IFESZT fesztivál programjában is szerepel.

Négy rendezvény a könyvvásár keretében

A novemberi műsorban külön helyet kapnak a 32. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásárhoz kapcsolódó színházi és kulturális események. November 12. és 14. között filmvetítésre, beszélgetésre, felolvasószínházi előadásra, gyermekkoncertre és vendégelőadásra kerül sor.

November 12-én, csütörtökön 20 órától a Kisteremben *Érted; érzem – Simó Franciska filmjei* címmel szerveznek vetítést, amelyet közönségtalálkozó követ. A beszélgetés résztvevői Simó Franciska, a filmek készítője és Becsky Borbála pszichológus, a moderátor Badics Petra lesz. A rendezvényen a részvétel ingyenes, de előzetes helyfoglaláshoz kötött.

November 13-án, pénteken ugyancsak 20 órától Kiss Csaba *40 nap* című művét mutatják be felolvasószínházi formában a Kisteremben. A Kiss Csaba rendezésében megvalósuló produkció közreműködői Bokor Barna, Györgyi Anna, Kiss Anna Gizella, Kiss Csaba, László Csaba és Meszesi Oszkár.

November 14-én, szombaton 11 órától a gyermekeknek szóló programok kerülnek előtérbe: *Előttem van észak* címmel Bíró Eszter és zenekara ad koncertet a könyvvásár keretében.

Ugyanezen a napon, 20 órától a Nagyteremben Marsha Norman *Jóccakát, anya!* című drámája szerepel a programban. A Blaskó Borbála rendezésében készült előadás szereplői Györgyi Anna és Kiss Anna Gizella. A produkciót 16 éven felüli nézőknek ajánlják.

(Folytatás a 6. oldalon)

Ecce homo

Kertész Hajnalka fotókiállítása a Bernády Házban

Október 8-án, csütörtökön délután a marosvásárhelyi Bernády Ház emeleti kiállítótermében *Kertész Hajnalka* székelyudvarhelyi fotós fényképeiből nyílt kiállítás Ecce homo (Íme az ember) címmel. A megjelenteket *Both Gyula*, a Marx József Fotóklub elnöke köszöntötte, majd a tárlatot *Vajda György*, lapunk munkatársa méltatta. Az alábbiakban ebből közlünk részleteket.

Kertész Hajnalka Székelyudvarhelyen született. Az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán szerzett biológia szakos tanári diplomát 2000-ben. Azóta szülővárosában él, és a környező falvakban tanít. Gimnazista korában vásárolta meg első fényképezőgépét, egy Smena 8-ast. 2005-től digitális fényképezőgéppel fotózik; kedvencei közé tartozik a természet- és a szociofotózás, valamint a portrézás. Az alkotó 2017-től a Homoród Fotóklubnak, 2021-től a Román Fotóművészek Szövetségének, 2022-től a Magyar Fotóművészek Világszövetségének, 2023-tól a Kárpát-medencei Fotósok Társaságának a tagja, 2026-ban pedig a Marx József Fotóklubba is belépett. 2021-ben és 2023-ban elnyerte a Szathmári Pap Károly-aranyérmet, 2025-ben a MAFOSZ Szalon klasszikus kategóriájában szerzett aranyérmet a fotójával, a Magyar Fotóművészek Világszövetsége pályázatán Reformkor-bronzérmet kapott, a kolozsvári FDE etnofotó-pályázatán pedig az Art Image- és portrékategória díját nyerte el, szintén 2025-ben. Több hazai és nemzetközi versenyen, fotótáborban is részt vett, ahol folyamatosan csiszolja fotóművészeti készségeit és tehetségét.

Kertész Hajnalka *Ecce homo* (Íme az ember!) című fotókiállítása szervesen beilleszkedik a marosvásárhelyi Marx József Fotóklub tagjai által kedvelt tematikába: a szociofotózásba, a falu világának képi rögzítésébe. Nem véletlenül, hiszen túl azon, hogy ezeknek a kompozícióknak magas művészi értékük van, legalább ennyire fontos a dokumentumjellegük is. Egy olyan világ tárul ugyanis a néző elé, amely itt nálunk, Erdélyben még létezik, autentikus, de sajnos már eltűnőfélben van.

A fotós azért ragad magához egy eszközt, a fényképezőgépet, hogy a saját szemén keresztül láttassa a világot, és megmutassa másoknak, miként gondolkodik róla, és hogy a nagyközönség elé tárja képbe fogalmazott gondolatait. Kertész Hajnalka *Ecce homo* kiállítása is pontosan ezt teszi. Mert lehetnek ugyan azonosak a helyszínek vagy a szereplők – hiszen, amint említettem, a Marx József Fotóklub tagjainak is kedvelt témája elevenedik meg e képeken –, de mindegyikben van valami más, különleges és egyedi: az alkotó gondolkodásmódja, belső énje, amely akaratlanul is megjelenik a képeken. Hiszen a fotós a fényképen keresztül nemcsak látja és láttatja a világot, hanem megmutatja azt is, hogyan közelít hozzá, miként tükrözi sajátos módon a témát. Mit keres abban a fotó keresője által keretbe zárt történetben? Mert bármennyire is statikus egy fénykép, ha jó a felvétel, a rajta lévő elemekkel rendkívül sok mindenről tud mesélni: az emberekről, a környezetről, a napszakról, az elvégzett munkáról és még megannyi apró részletről, amelyek mind-mind abban segítenek, hogy ki-ki a maga módján értelmezhesse a látottakat.

Fotó: Tordai Ede

Kertész Hajnalka fotóiból sugárzik a humor, a jókedv és az életigenlés. Ha alaposabban megfigyeljük a fényképeket – különösen a portrékat –, láthatjuk, hogy az alanyok többnyire mosolyognak, vagy éppen olyan élethelyzetben kerültek lencsevégre, amelyben igazán jól érzik magukat. Ha valaki azt teszi, amit szeret, az számára a legnagyobb boldogságot jelentheti, és ez az öröm tükröződik a fotókon is: Kertész Hajnalkáé, aki rögzítette a pillanatot, és az alanyoké, akik tudatosan vállalták a megörökítést. A felvételekről lerí a képbe kerültek büszkesége és öröme azért, amit és ahogyan tesznek, s amiért a kamera elé álltak. Van-e annál nagyobb bűvölet, mint amikor örülni tudunk az élet apróságainak: egy jól elkészített savanyúságnak, a tornácon száradó kukoricának, a kalapnak készülő szalmafonatnak, vagy egyszerűen csak a jól végzett napi munkának – mint az a juhászbojtár, aki fejésre hajtotta be a juhait? És a sort hosszan folytathatnánk. Ez talán a szemlélőt is elgondolkodtathatja azon, hogy melyek azok az apró örömök a családban, a szeretteink körében vagy a munkahelyen, amelyek a Kertész Hajnalka fotóin látottakhoz hasonlóan mélyen rögzülnek bennünk.

A portrék mellett az Ecce homo című kiállításon olyan életképek is megjelennek, amelyek a portrékhoz hasonlóan rendkívül életszerűek. A szánkózás, a farsangolás vagy a napraforgótábla előtti, mezőről való hazaindulás mind-mind olyan felvétel, amely mögött egy-egy lezárult ciklus pillanata villan fel, ez pedig egy új, reményteljes kezdetet is jelenthet. Ha jól belegondolunk, ezek a fotók is történeteket mesélnek el. Az átmenet pillanatai jelennek meg előttünk: a téli ünnepkört lezáró farsang, a mezőgazdasági idényzárást jelentő őszi betakarítás, vagy akár a zarándoklat, amely egy különleges vallási esemény felemelő mozzanata. Az életképeken belül feltűnik egy másik alkategória is, amely különösen megragadó: a falusi emberek kapcsolatát ábrázoló képek a háziállatokkal – azokkal a hasznos és fontos teremtményekkel, amelyek nélkül üres lenne a vidéki porta. Bár tudjuk, hogy falun a haszonállatokat nem kedvtelésből tartják, mint városon a kutyákat vagy a macskákat – hiszen a disznót, a marhát, a háziszárnyast idővel levágják és elfogyasztják –, Kertész Hajnalka fotóiról mégis az sugárzik, hogy a gazdák szeretettel nevelik és gondozzák ezeket az álla-tokat.

A kiállítás eszenciáját talán az a Torockón készült fénykép tükrözi a legjobban, amelyen a Kis Szent Teréz-kápolnából kilépő, gyönyörű népviseletbe öltözött fiatal pár felett az alábbi felirat olvasható: „Ahol szeretet és jóság, ott van Isten.”

Kertész Hajnalka szép képein ott van a szeretet és a jóság. Ez a tárlat talán a szemlélőt is felvértezi azzal az igénnyel, hogy innen távozva a saját környezetében is keresse a szeretetet és a jóságot, s rögzítse azokat a pillanatokat, amelyek örömöt okoznak neki – hiszen ezekért a pillanatokért érdemes élni.

Aki tehát szívesen kalandozna a Székelyudvarhely környéki, a hagyományokat még őrző erdélyi falvak világában Kertész Hajnalka képein keresztül, látogasson el a Bernády Házban látható kiállításra, mert igazán érdemes. (*erdélyi*)

Novemberi előadások és bemutatók a Tompa Miklós Társulat műsorán

(Folytatás az 5. oldalról)

Operettvendégjáték és két bemutató

November 21-én, szombaton 19 órától a Kolozsvári Magyar Opera vendégszerepel a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Nagytermében. A társulat Huszka Jenő *Mária főhadnagy* című operettjét mutatja be, Madarász Lóránt és Dehel Gábor rendezése alapján. Az előadás háromórás két szünettel.

A hónap utolsó hétvégéjén új produkcióval bővül a Tompa Miklós Társulat repertoárja. November 27-én, pénteken 19.30 órától tartják Elise Wilk *Északi fények* című romantikus tragikomédiájának bemutatóját a Kisteremben. A darabot Sebestyén Aba rendezi. A produkció november 28-án, szombaton, szintén 19.30 órától újabb bemutató-előadással szerepel a műsoron.

Alaszka

Santa Lolita

A novemberi programban így Elise Wilk két műve is helyet kap: a hónap első felében az *Alaszka* című időutazó dráma, a hónap végén pedig az *Északi fények* című romantikus tragikomédia. Mindkét előadást Sebestyén Aba állítja színpadra.

A Tompa Miklós Társulat novemberi programját a marosvásárhelyi előadások mellett egy fesztiválszereplés egészíti ki: november 17-én, kedden az *Alaszka* című produkcióval vesz részt a nagyváradi IFESZT-en.

Jegyek és további információk

A novemberi előadásokra jegyek és bérletek a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nagytermi jegypénztárában válthatók, hétfőtől péntekig 9 és 19 óra között, valamint az előadások helyszínén, a kezdés előtt egy órával. Online jegyvásárlásra a *www.nemzetiszinhaz.ro/jegyek* oldalon van lehetőség. A jegypénztár telefonszáma: 0365 806 865. A színház fenntartja a műsorváltoztatás jogát. (*Knb.*)

Kibédi dr. Mátyus István családi és rokonsági kapcsolatai

Gergelyfi Sámuel

Nemes kibédi dr. Mátyus István, Küküllő vármegye és Marosszék első főorvosa 1725-ben született Kibéden. Tudományos és közéleti munkásságát sokan méltatták az elmúlt idők folyamán. Szülőfalujában mellszobrot állítottak emlékére, és iskola is viseli a nevét. Életének és munkásságának története viszonylag jól ismert, szüleiről, testvéreiről és közelebbi rokonságáról azonban jóval kevesebb adat maradt fenn. A kibédi Mátyus család történetének kutatása ezért nemcsak egy neves orvos családi hátterének megismeréséhez járulhat hozzá, hanem a 18. századi Kibéd társadalmi és egyházi viszonyainak feltárásához is.

A rendelkezésre álló anyakönyvi és egyházi források vizsgálata során több olyan adat került elő, amelyek pontosíthatják dr. Mátyus István családi kapcsolatait, és egyúttal betekintést engednek a korszak kibédi rokonsági hálózatába.

Dr. Mátyus István szülei

Mátyus Mátyás a kibédi református egyházközség első anyakönyvének 139. oldalán, a Halottak lajstromában szerepel. A bejegyzés szerint 1778. „2 7bris Mátyus Mátyást annos – ”. Életkora a bejegyzésben sajnos olvashatatlan, és születési adatát eddig nem sikerült megtalálni. Új adatként határozható meg, hogy 1778. szeptember 2-án hunyt el, így csak hozzávetőlegesen állapítható meg, hogy 1700 körül születhetett.

Máté Judith Etéden született. Mivel Etéden ebből az időszakból nem maradt fenn anyakönyv, származásának kutatásában a kibédi források nyújtanak segítséget. A kibédi anyakönyv (1761–1822, E/7) 158. oldalán, a *Halottak* lajstromában 1797-ben a következő bejegyzés olvasható: „31 maii Néhai Mátyus Mátyás özvegyét Máté Judithot annos - - - - 97.” Az újabb adat szerint etédi Máté Judith 1797. május 31-én hunyt el, tehát szintén 1700 körül születhetett.

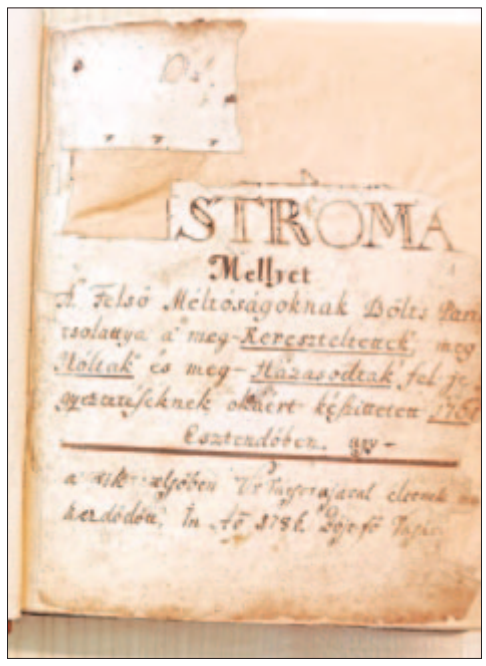
Etédi származására két érdekes tárgyi emlék is utal:

1780-ban a kibédi református egyháznak egy szép, aranyfonallal kivarrt fehér kendőt adományozott. A kendő közepébe a következő feliratot hímezték: „Isten dicsőségére ajánlotta 1780. Kibédi Mátyus Mátyásné Etédi Máté Judit.” (Péterfy László: *Kibéd és egyháza*, 100. old.).

Ugyancsak 1780-ban özvegy Mátyus Mátyásné Etédi Máté Judit adományozott egy patyolat keszkenőt aranycsipkével, közepén aranytulipánnal kivarrva, az alábbi fohásszal: „A drága szép ajándékért adjon Isten olyan ajándékot, amelyet örökkön örökké bírhasson a választott szenteknek és angyaloknak akik megdicsőültek a társaságában.” (Péterfy László: *Kibéd és egyháza*, 100. old.).

Máté Judith családi származásáról jelenleg nem ismert közvetlen bizonyíték. Feltételezhető azonban, hogy az etédi Máté családhoz tartozott, amelynek története további kutatást érdemel. Ezzel kapcsolatban figyelemre méltó adat található II. Rákóczi Ferenc szabadságharcának időszakából: 1758-ban az Apafi-birtok ügyében 54 tanút hallgattak meg, akik közül többen említést tettek olyan etédiekről, akik a kuruc hadseregben szolgáltak. Korda János kőrispataki tanú vallomásában többek között a következőket mondta:

„...kételenitettünk ki gyalog, ki lóval, magunk szabadságunk megtartásáért, fejedelmünk hívségére táborba menni s fegyvert fogni, jelen lévén ugyanakkor az etédi falusiak közül is a táborba kinevezett katonák egy hadnagyukkal, néhai Máté Miklóssal, az mostani életben lévő etédi Máté Mártonnak az édesatyjával, e vala nekünk is dicséretes hagnagyunk”. (Pálffy Aladár: *Etéd község története*, 16–17. old.).

Ez az adat önmagában nem bizonyítja Máté Judith és Máté Miklós közeli rokonságát, ugyanakkor felveti annak lehetőségét, hogy az etédi Máté család történetének további kutatása újabb részletekkel szolgálhat Máté Judith származására vonatkozóan.

Mátyus Mátyás és Máté Judith gyermekei

Mátyus Mátyás és Máté Judith házasságából három gyermek született:

Mátyus Erzsébet, Mátyus István, Mátyus Judith.

A három testvér életútjának vizsgálata azt mutatja, hogy dr. Mátyus István szoros kapcsolatban maradt kibédi rokonaival.

Mátyus Erzsébet és családja

Mátyus Erzsébetről közvetlen anyakönyvi adat jelenleg nem ismert. Egyházi kapcsolatára azonban tárgyi emlék utal: 1795-ben egy fehér lenkeszkenőt adományozott a kibédi református egyháznak. A kendő sarkán a következő felirat olvasható: „Tiszteletes Mátyus Erzsébet asszony adta 1795.” (Péterfy László: *Kibéd és egyháza*, 100. old.).

Mátyus Erzsébet Kibédi Péterfi Márton gernyeszegi református lelkész felesége lett. Házasságukból három gyermek született: Rebeka, Debóra és László.

Péterfi Rebeka első férje Nagy István református lelkész, a marosvásárhelyi református kollégium könyvtárosa volt. Második férje nemes Kocsis Sándor lett. Az első házasságból született leánya, Borbála, 1799. szeptember 19-én lépett házasságra Fogarasi Sámuel református lelkésszel.

Péterfi Debóra 1782-ben kötött házasságot a kibédi nemes Dósa Gáborral.

Péterfi László neve mellett a kibédi Péterfi család leszármazási táblájáról kereszt szerepel (ami korai halálára utalhat, vagy utódok nélkül hunyt el).

Péterfi Márton halála után, körülbelül 1786-tól özvegye, Mátyus Erzsébet testvéréhez, dr. Mátyus Istvánhoz költözött, és annak háztartását vezette. Ez az adat különösen érdekes, mert közvetlenül érzékelteti a testvérek közötti szoros kapcsolat fennmaradását, illetve azt, hogy a rokonsági kötelékek a mindennapi életben is gyakorlati szerepet játszottak.

Mátyus Judith és az Orbán család

A harmadik testvér, Mátyus Judith, 1729 körül született és Kibéden maradt. Férje Orbán Mihály lett, házasságukból három fiúgyermek született: Orbán Péter, Orbán István és Orbán Mihály.

Idősebb Orbán Mihály halálát a kibédi református egyház anyakönyvének *Halottak* lajstroma rögzíti 1796-ból a 157. oldalon: „27. febr. T. Orbán Mihály…..annos 70.” Ezen bejegyzés alapján Orbán Mihály 1726 körül születhetett. Mivel a kibédi anyakönyvet csak 1761-től vezették, születési bejegyzése ebben a kötetben már nem szerepelhetett.

Mátyus Judith halálát 1807-ben jegyezték fel a halotti lajstrom 170. oldalán: „December 30-án özvegy Orbán Mihálynét Mátyus Judithot…véletlenül…annos 78.” A bejegyzés megerősíti, hogy Mátyus Judith 1729 körül született.

Orbán Péter a marosvásárhelyi Református Kollégiumban tanult, majd Csejden végzett lelkészi szolgálatot. 1787-ben Mezőcsávásra került, később pedig abodi pap lett. Dr. Mátyus István 1800-ban kelt végrendeletében teológiai témájú könyveit még Orbán Péter unokaöccsére és annak fiára hagyta. Később azonban megváltoztatta rendelkezését, és az új végrendeletben így fogalmazott: „Az előbbi rendelésemben T. Orbán Péter Ötsém, és fia számára hagyott Theologicus és Magyar Könyveimet hagyom vér szerint való Atyám fiai között egyenlő osztállyra, méltatlanná tévén ő Klme (Kegyelme) magát sok helytelen szavaival a megkülönböztetésre”. A dokumentum egyértelműen bizonyítja, hogy dr. Mátyus István szigorúan számontartotta rokonságát, és könyveinek öröklését a családi viszonyok alakulása szerint rendezte. Jelenlegi adataink alapján azonban nem bizonyítható, hogy a könyvekből később a kibédi rokonok valóban örököltek-e.

Orbán István 1782. november 19-én vette feleségül Bordosi Juditot. Érdekesség, hogy ugyanezen a napon jegyezték be Péterfi Debóra és Dósa Gábor házasságát is a kibédi anyakönyv házasulók lajstromának 266. oldalán: „19. 9 bris [november 19-én]… Dosa Gábor Péterfi Deborával”, illetve: „19. 9 bris… Orbán István Bordosi Judittal”. Így dr. Mátyus István egyik unokahúga (Péterfi Debóra) és unokaöccse (Orbán István) ugyanazon a napon kötöttek házasságot Kibéden, ami jól érzékelteti a helyi családok egymással összefonódó társadalmi hálózatát. A *Kereszteltek* lajstromában, egy 1761. évi bejegyzésben szerepel Bordosi Judit a 2. oldalon: „11 October Bordosy Mihájnak Juditot”.

Ifjabb Orbán Mihály 1784-ben házasodott össze Katsó Klárával, a lajstrom szerint: „23 marzy [március 23-án] Idősebb Orbán Mihálly fiját Mihállyt Katsó Klárával” (Kibédi anyakönyv 1761–1822, E/7, 267. oldal).

A kibédi református templom és dr. Mátyus István

A kibédi református egyházközség története szintén rámutat dr. Mátyus István mecénási és közösségi szerepére. 1781–1782-ben a templomot a megnövekedett lélekszám miatt kibővítették, tornyát pedig magasabbra építették. Az egyházi feljegyzések szerint: „Az 1781 és 82. évben a kibédi ref. szent Ekklesia tagjai a templomot, a népnek sokaságok miatt megbővittették és a tornyot magasabbra rakattatták, tekintetes dr. Mátyus István úr megfizetvén mind a templom mind a torony kőrakásáért” (Péterfy László: *Kibéd és egyháza*, 95. old.).

Ez a bejegyzés fontos adalék: az orvosdoktor nemcsak rokonaihoz kötődött szülőfalujában, hanem jelentős anyagi áldozatot vállalt a közösség hitéletének támogatásában is. Mivel a fent említett két rokoni házasságkötést 1782. november 19-én jegyezték be, felmerül a lehetősége, hogy azokat már a felújított és kibővített templomban tartották, bár erre közvetlen írásos bizonyíték nem maradt fenn.

Dr. Mátyus István halála és hagyatéka

Kibédi Mátyus István orvos, kémikus, balneológus, szakíró Marosvásárhelyen hunyt el 1802. szeptember 6-án.

Basa Máriával kötött házasságából gyermek nem született. Végrendeletében könyveinek egy részét (912 művet 1326 kötetben) és nyomdáját a marosvásárhelyi Református Kollégiumra hagyta. Az intézet múltját feldolgozó Koncz József adatai szerint a hagyaték körül hosszas egyezkedés alakult ki az iskola és az örökösök között: 1803 februárjában a Mátyus-örökösök felszólították a kollégium elöljáróságát, hogy ha 15 napon belül nem fizet ki 4968 magyar forintot, a házat másnak adják el.

A végrendelet családi vonatkozásai ugyanakkor egyértelműsítik a testvéri ág fontosságát: „Mátyus István testvérei: Péterfi Mártonné M. Erzsébet és Orbán Mihályné M. Judith. Az elsőnek leánya Kocsis Sándorné Péterfi Rebeka; az utolsónak gyermekei: Orbán Péter abodi pap, Orbán Mihály és István.” (Koncz József: *A marosvásárhelyi Református Kollégium múltja*, 1894, 735. old.). Az Orbán, Péterfi, Dósa és más kibédi családokkal fennálló kapcsolatai révén dr. Mátyus István egy olyan kiterjedt rokonsági hálózat része volt, amelyben lelkészek, tanult értelmiségiek és a helyi közösség meghatározó személyiségei egyaránt megjelentek.

A jelenleg feltárt adatok alapján dr. Mátyus István családi háttere jóval összetettebb képet mutat a korábbi életrajzi mintáknál. Szülei, Mátyus Mátyás és az etédi származású Máté Judith révén szorosan kötődött a kibédi és feltehetően az etédi közösséghez. Testvérei és azok leszármazottai révén pedig a korabeli Kibéd legjelentősebb családjaival (Péterfi, Orbán, Dósa, Katsó, Bordosi) került rokonságba.

Ez a hálózat hűen mutatja be, hogy a 18. századi Székelyföldön miként fonódtak össze a családi, egyházi és korai értelmiségi kapcsolatok. A kutatás ugyanakkor nem tekinthető lezártnak: az etédi Máté család mélyebb feltárása, valamint a marosvásárhelyi kollégiumi iratok további vizsgálata a jövőben még pontosabbá teheti e rokonsági hálózat rekonstrukcióját.

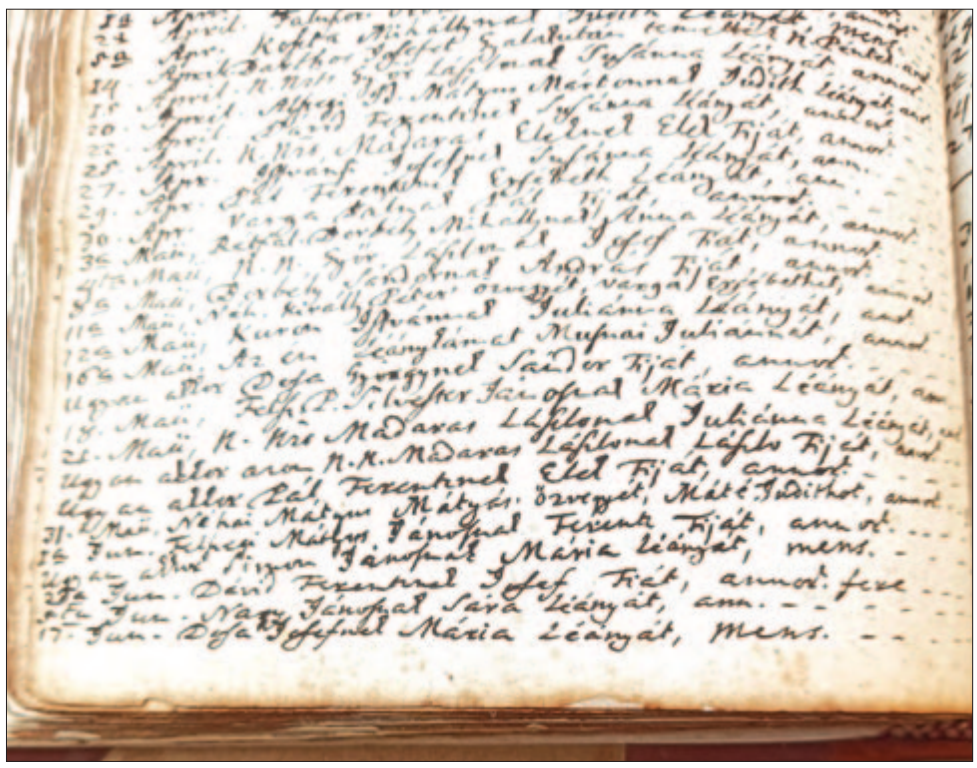
Források

Bp. Ráday levéltár: A kibédi református egyház első anyakönyve, 1761–1822. E/7.

Koncz József: A marosvásárhelyi Református Kollégium története, Marosvásárhely, 1894.

Pálffy Aladár: Etéd község története. Székelykeresztúr, 1904.

Péterfy László: Kibéd és egyháza. Székelyudvarhely, 1999.

Főtámogató:

RMDSZ COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY

Fülöp Zoltán főszereplésével érkezik Marosvásárhelyre Florian Zeller világsikerű darabja, Az apa

A Csíki Játékszín Vladimir Anton rendezésében készült előadása a bemutató óta több városban és számos fesztiválon megfordult, mindenütt nagy érdeklődés és szeretetteljes fogadtatás kísérte, és rendre meghatottan búcsúzott tőle a közönség. Ezúttal két alkalommal is Marosvásárhelyen, a Stúdió Színházban találkozhat vele a közönség.

Florian Zeller mélyen személyes, empátiával és szelíd humorral megírt darabja egy demenciával élő férfi nézőpontján keresztül beszél emlékezetről és felejtésről, az idő múlásáról, szeretetről és gondoskodásról – és arról a törékeny egyensúlyról, amelyben mindez egy család életében találkozik.

Az apa 2014-ben elnyerte a legjobb színműnek járó Molière-díjat, és azóta a világ számos országában sikerrel játsszák. A történetből 2020-ban maga Florian Zeller készített filmet: a forgatókönyvet, valamint a főszerepet alakító Anthony Hopkins játékát is Oscar-díjjal ismerte el az Amerikai Filmakadémia.

Játsszák: Dálnoky Csilla, Fekete Bernadetta, Fülöp Zoltán, Puskás László, Tatár Zsuzsa, Tóth Jess, Vass Csaba.

Helyszín: Marosvásárhely, Stúdió Színház

Október 29., 19:00

Jegyek: https://in-time.hu/e/az-apamarosvasarhelyen-2026-10-29-261029

Október 30., 19:00

Jegyek: https://in-time.hu/e/az-apamarosvasarhelyen-2026-10-30-261030

Az előadás magyar nyelvű, román feliratal.

Fotók: Kelemen Kinga

Buda török megszállásának 500. évfordulójára emlékezik a BTM Vármúzeum új kiállítása

A mohácsi csata és Buda török megszállásának 500. évfordulójára, valamint az azt követő másfél évszázadra emlékezik a *Város a fronton – Buda és Pest a török korban, 1526–1686* címmel a Budapesti Történeti Múzeum Vármúzeumában csütörtöktől látogatható kiállítás.

Az időszaki tárlat azt a másfél évszázadon át tartó, háborúk, ostromok és politikai változások tarkította korszakot mutatja be, amelyben Pest és Buda a Habsburg és az Oszmán Birodalom küzdelmének egyik legfontosabb színterévé vált.

A tudomány egyik legnemesebb küldetése, hogy időnként újra elmondja a múlt történeteit az aktuális kor elvárásai szerint. A most nyíló tárlatban a ma létező legkorszerűbb történeti tudás jelenik meg – hangsúlyozta Csorba László, a múzeum igazgatója a kiállítást bemutató szerdai sajtótájékoztatón.

A 2027. április 18-ig látható tárlat alapját elsősorban a Budapesti Történeti Múzeum eddig nagyrészt ki nem állított régészeti anyaga adja, amelyet további, épségben fennmaradt múzeumi műtárgyak egészítenek ki, hogy a látogatók ne csupán a háborúk és a pusztulás történetével, hanem a török kori Buda mindennapjaival, kultúrájával és sokszínű kapcsolatrendszerével is megismerkedhessenek – emelték ki a kurátorok, Papp Adrienn és Sudár Balázs a sajtóbemutatón.

A fővárosi Király fürdő makettje

A régészeti leletek mellett a kiállítás számos vizuális elemmel, többek között vetítésekkel vagy digitális ábrákkal is segíti a korszak megértését. A cél az, hogy a látogatók a tárgyakon keresztül ne csupán egy lezárult történelmi korszak emlékeit lássák, hanem közelebb kerüljenek ahhoz a városhoz is, amely 1526 és 1686 között gyökeresen átalakult, és amelyben két eltérő világ találkozott egymással – tették hozzá.

A kiállítás arra is rávilágít, hogy a török kori Buda történetét háború, veszteségek és fokozatos pusztulás is jellemezte, ugyanakkor egy új, oszmán városi kultúra is kialakult itt. Ennek a különös, ellentmondásokkal teli városnak állít emléket a Vármúzeum időszaki kiállítása.

A Budapesti Történeti Múzeum Város a fronton – Buda és Pest a török korban 1526–1686 című időszaki kiállítása a sajtóbemutató napján, 2026. október 14-én. MTI/Lakatos Péter

Mint a sajtóbejárásra kiadott háttéranyagban felidézték, a szultán seregei 1526-ban a mohácsi győzelem után elfoglalták és felgyújtották a várost, értékes tárgyakat és műalkotásokat hurcoltak el, és a zsidó lakosság jelentős részét is az Oszmán Birodalom belső területeire telepítették. Bár néhány hét után I. Szulejmán és seregei elhagyták Budát, a korábbi uralkodói központ fokozatosan a nagyhatalmi küzdelmek egyik kulcsfontosságú helyszínévé vált. Szapolyai János gyors ütemben korszerűsítette Buda védműveit, elsősorban a Habsburgokkal való küzdelemre készülve, 1541 után azonban ugyanezek a védművek már az oszmánok kezén szolgálták Buda védelmét.

A következő másfél évszázadban Buda és Pest számos ostromot élt át, és a háborúk egyre súlyosabb nyomokat hagytak a városon, mígnem 1686-ban a keresztény seregek visszafoglalták Budát. A győzelem azonban a város teljes pusztulását is jelentette, az ostrom után alig maradtak épen épületek, és a középkor óta folyamatosan fejlődő városi társadalom is széthullott. Buda története 1686 után folytatódott, de új lakossággal, új városszerkezettel és új történelmi körülmények között.

Az oszmánok másfél évszázados uralma alatt azonban egy új városi kultúra is kibontakozott. A város lakói és az ide települő tisztviselők, katonák, kereskedők és vallási közösségek a saját életformájukhoz igazodó intézményeket és épületeket hoztak létre: dzsámik, türbék, fürdők, medreszék és karavánszerájok épültek, és ebben az időszakban készült el az első állandó híd is Buda és Pest között.

Az oszmán építészet legjelentősebb mesterei is nyomot hagytak a városon, hiszen a korszak meghatározó építészeti műhelye, a Mimár Szinán nevével fémjelzett udvari építészet is képviseltette magát Budán. Bár az oszmán épületek többsége később elpusztult vagy átalakult, a fennmaradt fürdők ma is érzékeltetik ennek a városi kultúrának a színvonalát.

A kulturális élet is sokszínű volt, irodalmárok és tudósok működtek Budán, miközben a városhoz kapcsolódott Gül baba alakja is, akinek kultusza még a visszafoglalást követő időszakban is tovább élt. Az oszmánok Budát olyan helynek tekintették, ahol hosszú távon kívántak berendezkedni, és amelyhez jelentős alapítványok és mecénások is kapcsolódtak.

Buda különleges helyzetét az is meghatározta, hogy a keresztény és a muszlim világ határvidékén, két nagyhatalom találkozási pontján feküdt. A budai piacokon ezért egymás mellett jelenhettek meg az Európa különböző részeiről érkező áruk, a Magyar Királyság és a hódoltsági területek termékei, valamint a Balkánról és Isztambulból érkező árucikkek, de távol-keleti, többek között kínai és vietnámi eredetű tárgyak is eljuthattak a városba, ezekből is látható válogatás a kiállításon.

Budavári török leletek

Török kori fegyverek

Európa-liga: A Viktoria Plzent is legyőzte a Ferencváros

A Ferencváros hazai pályán 2-1-re legyőzte csütörtökön a cseh Viktoria Plzent a labdarúgó-Európa-liga alapszakaszának második fordulójában, így továbbra is százszázalékos a főtáblán.

A mérkőzés kiegyenlített küzdelemmel kezdődött, mindkét fél vezetett tetszetős akciókat és próbálkozott letámadással, de a védelmek nem voltak zavarba hozhatóak, így az első kaput eltaláló lövésre több mint tíz percet kellett várni, ekkor Memic 20 méteres kísérletét a Ferencvárosban debütáló Radnóti ütötte ki. Az első igazi helyzet viszont a magyar csapat előtt adódott, amikor Lisztes sarokkal tette a labdát Birmancevic elé, aki hiába lőhetett a büntetőterületen belül senkitől sem zavartatva, a kísérlete sem elég pontos, sem elég erős nem volt, így Tapaj könnyedén védett.

A folytatásban is egyenlő erők küzdelme zajlott a pályán, a hazaiak sok beadással próbálkoztak, ezeket kivétel nélkül hatástalanították a plzeni védők, a túloldalon pedig sok lövéssel – köztük egy majdnem félpályás emeléssel – akarták tesztelni az FTC fiatal kapusát, de ezek rendre célt tévesztettek. A szünetig nem változott a játék képe, így a kapusoknak nagy védenivalója nem akadt, ebben nagy szerepe volt Gomeznek, aki Memic kiugrásánál mesterien szerelte a csehek játékosát.

A második félidő nagyobb iramban kezdődött, s bár eleinte a vendégek voltak támadásban, mégis a zöld-fehérek szereztek vezetést, mert a térfélcserét követő első komoly akciójuk végén Zachariassen a kapuba talált: a 49. percben Yusuf a védők között helyezkedő Birmancevichez passzolt, aki tovább gurította a labdát a 16-os bal oldalán érkező csapatkapitányhoz, a norvég játékos pedig 10 méterről a bal alsó sarokba lőtt (1-0).

A gól jót tett a hazai futballisták önbizalmának, mert további lehetőségeik is akadtak, ezeket azonban nem tudták kihasználni. A csehek a hatvanadik percre stabilizálták a soraikat, ráadásul vezetőedzőjük hármas cserével frissítette az együttesét, amely azonban így sem tudta átvenni az irányítást. Az FTC kontrollálta a találkozót, magabiztosan őrizte minimális előnyét, igazán nagy lehetőséget nem engedett ellenfelének, sőt, szűk tíz perccel a vége előtt – a videobíró segítségével megítélt – büntető értékesítésével meg is duplázta különbséget a tabellán: a 77 percben, nagyszerű hazai akció végén Dweh buktatta a nagy helyzetben kiugró Birmancevicet a tizenhatoson belül, a játékvezető pedig bár először a büntetőpontra mutatott, de megváltoztatta az ítéletét a partjelző intézésére, így les miatt kifelé járt volna szabadrúgás. A videobírónak köszönhetően azonban kiderült, hogy a szerb támadó szabályosan kapta a labdát, a megítélt tizenegyest pedig Zachariassen értékesítette a kapu közepébe rúgva (2-0). A hátralévő időben ugyan kicsit izgulni kellett, mert a csehek egy szögletet követően szépítettek (a 90. percben, a balról elvégzett sarokrúgás után Dweh sarokkal próbálkozott, Radnóti ugyan védett, de a kipattanót Visinsky közelről a kapuba lőtte, 2-1), azonban a hosszabbításban csak egy középre tartó lövést kellett hárítania az FTC kapusának, így az előző kiírásban nyolcaddöntős Ferencváros újabb győzelmet ünnepelhetett a második számú európai kupasorozatban.

A Ferencváros játékosainak gólöröme a labdarúgó-Európa-liga alapszakasza második fordulójának Ferencvárosi TC – FC Viktoria Plsen mérkőzésén a Groupama Arénában 2026. október 15-én. Fotó: MTI/Vasvári Tamás.

A hat pontjával hetedik helyen álló FTC a csütörtöki harmadik fordulóban a portugál Torreense együttesét fogadja a Groupama Arénában.

Jegyzőkönyv

Európa-liga, alapszakasz, 2. forduló: Ferencvárosi TC – Viktoria Plzen (cseh) 2-1 (0-0).
Budapest, Groupama Aréna, 16.686 néző, vezette: Damian Sylwestrzak (lengyel).
Ferencvárosi TC: Radnóti – Osváth, Raemaekers, Gomez, Cadu – Corbu (90+1. Levi), Nagy Á. – Yusuf (84. Maiga), Zachariassen (90+1. Madarász), Birmancevic (84. O'Dowda) – Lisztes (64. Arzani).
Viktoria Plzen: Tapaj – Gabriel, Prebsl, Dweh, Doszki – Hrosovsky (64. Cerv), Pirgic – Memic (78. Visinsky), Panos (64. Ladra), Sojka (78. Lawal) – Kabongo (64. Faal).
Gólszerzők: Zachariassen (49., 81., utóbbit 11-esből), illetve Visinsky (90.).
Sárga lap: Osváth (7.), Raemaekers (90+6.), Maiga (90+6.), illetve Cerv (90+5.).

Eredményjelző

Európa-liga, alapszakasz, 2. forduló: Benfica – Celtic Glasgow 4-1, Bournemouth – Sturm Graz 3-0, Celta Vigo – Juventus 1-2, Dinamo Zágráb – RSC Anderlecht 1-0, Hoffenheim – Besiktas 2-3, Jagiellonia Bialystok – Ararat Armenia 3-1, NEC Nijmegen – Levszki Szófia 1-1, Olympique Marseille – Olimpiakosz 0-1, Rennes – OFI 2-1, FERENCVÁROSI TC – Viktoria Plzen 2-1, AZ Alkmaar – Hapoel Beer-Sheva 2-1, Celje – Omonia 0-3, Lech Poznan – Bayer Leverkusen 0-4, Olympique Lyon – Crystal Palace 3-2, Union Saint-Gilloise – Real Sociedad 1-1, Red Bull Salzburg – AC Milan 0-4, Sparta Prága – Lilleström 1-1, Torreense – Sunderland 1-2.
Az állás: 1. Juventus 6 pont, 2. Bayer Leverkusen 6, 3. Benfica 6, 4. Besiktas 6, 5. Bournemouth 6, 6. Omonia 6, 7. FERENCVÁROSI TC 6, 8. Olympique Lyon 6, 9. Sunderland 6, 10. Olimpiakosz 6, 11. Sparta Prága 4, 12. Union Saint-Gilloise 4, 13. Rennes 4, 14. Dinamo Zágráb 4, 15. Crystal Palace 3, 16. AC Milan 3, 17. Jagiellonia Bialystok 3, 18. OFI 3, 19. Torreense 3, 20. AZ Alkmaar 3, 21. Red Bull Salzburg 3, 22. Lilleström 1, 23. Real Sociedad 1, 24. Hapoel Beer-Sheva 1, 25. Levszki Szófia 1, 26. Sturm Graz 1, 27. NEC Nijmegen 1, 28. Celta Vigo 0, 29. RSC Anderlecht 0, 30. Hoffenheim 0, 31. Olympique Marseille 0, 32. Viktoria Plzen 0, 33. Ararat Armenia 0, 34. Celtic Glasgow 0, 35. Celje 0, 36. Lech Poznan 0.

Mestermérleg

* *Borbély Balázs (Ferencvárosi TC):* „Az első félidő kiegyenlített volt, ezért a szünetben arra kértem a játékosaimat, hogy legyenek agresszívebbek és határozottabbak a párharcokban. A második játékrészben ennek megfelelően futballoztunk, és a jó húszperces periódusunknak köszönhetően megszereztük a vezetést. Úgy éreztem, hogy kontrolláltuk a mérkőzést, az ellenfélnek nem voltak igazán nagy helyzetei, mégis egy saját hibánkkal izgalmassá tettük a találkozót a 2-0-s előnyünknél, ami ezen a szinten nem fordulhat elő."
* *Radoslav Kovac (Viktoria Plzen):* „Nagyon mérges vagyok, mert apró részletek döntötték el a mérkőzést, az első félidőben sok hibát követtünk el, a szünet után pedig mi ajándékoztuk az első gólt az ellenfélnek. Nem tudtuk a találkozó elejétől a végéig fenntartani a koncentrációnkat, ráadásul az első kapott gól után tíz percre megbénultunk. Ugyanakkor pozitívumokat is láttam a játékunkban, amelyekre a jövőben építhetünk."

Döntetlennel kezdte a Konferencialigát a Krajova

A CSU Krajova 1-1-es döntetlenre játszott a spanyol Getafe ellen a labdarúgó-Konferencialiga alapszakaszának első fordulójában. A román bajnoki címvédő sokáig vezetett, de a hajrában egy pillanatnyi figyelmetlenség miatt elveszítette a győzelem lehetőségét. A csütörtök esti, krajovai mérkőzésen a házigazdák több szakaszban is egyenrangú ellenfelei voltak a spanyol élvonalban szereplő csapatnak.

Az első félidőben mindkét együttes előtt adódtak lehetőségek, de a kapuk érintetlenek maradtak. A Krajova már az 5. percben veszélyeztetett, amikor Stevanovic öt méterről a kapu mellé fejelt. A túloldalon Borja Mayoral két méterről hibázott, Francho Gracia távoli lövését pedig Laurențiu Popescu kapus hárította. A 29. percben Ramón Terrats próbálkozott éles szögből, de a kapu fölé lőtt. A hazaiak a 30. percben kerültek igazán nagy helyzetbe: Assad Al Hamlawi egyedül vezethette a labdát a Getafe kapusára, David Soriára, ám az emelése kevéssel a kapu fölé szállt. A szünet előtt Alexandru Cicâldău is közel járt a gólszerzéshez, 18 méterről leadott lövése azonban elkerülte a kaput.

A második félidőben Al Hamlawi előbb még nem tudta legyőzni Soriát, az 59. percben viszont már megszerezte a vezetést a Krajovának: a palesztin támadó mintegy húsz méterről laposan lőtt a kapu sarkába (1-0), így a román együttes kedvező helyzetből várhatta a folytatást.

A Getafe ezt követően fokozta a nyomást, és a 77. percben Popescunak kellett nagyot védenie Martín Satriano próbálkozásánál. A spanyolok erőfeszítései végül a 81. percben hoztak eredményt: a szerb középpályás, Nemanja Gudelj hatalmas bombalövéssel kiegyenlített, beállítva az 1-1-es végeredményt.

A Krajova így egy ponttal kezdte a sorozatot. A román együttes október 22-én az andorrai Inter d'Escaldes vendégeként folytatja szereplését, majd november 5-én az albán Egnatiát fogadja. A további fordulókban a Brighton, a kazah Kairat Almati és az FC Koppenhága lesz az ellenfele.

Fotó: a Getafe CF közösségi oldala

Jegyzőkönyv

Konferencialiga, alapszakasz, 1. forduló: CSU Krajova – Getafe CF (spanyol) 1-1 (0-0).
Craiova, Ion Oblemenco Stadion, 26.732 néző. Vezette: David Smajc (szlovén).
CSU Krajova: Laurențiu Popescu – Romancsuk, Stevanovic, Screciu – Teles, Lameira (75. Crețu), Băluță, Bancu – Cicâldău (85. Băsceanu), Al Hamlawi (75. Elisor), Baiaram (70. Matei).
Getafe CF: Soria – Andres Garcia (46. Femenia), Dakonam Djene, Jean Ives Valou, Davinchi (60. Mojica) – Gudelj, Gracia – Terrats (82. Boselli), Martin (69. Risco), Satriano – Mayoral.
Gólszerzők: Al Hamlawi (59.), illetve Gudelj (81.).
Sárga lap: Romancsuk (27.), Lameira (51.), Cicâldău (56.), Screciu (77.), illetve Coelho (58.), Mojica (72.).

Mestermérleg

* *Filipe Coelho (CSU Krajova):* „Úgy érzem, nagyon jól küzdöttünk egy rendkívül erős ellenféllel szemben, alaposan felkészültünk a Getaféból, és büszke vagyok arra, ahogyan a játékosaim képviselték Krajovát és Romániát. A vezető gólunk után megpróbáltuk megszerezni a győzelmet, és úgy láttam, kézben tartottuk a mérkőzést, de az ellenfél egy rendkívüli lövéssel egyenlített. Szerettem volna nyerni, de elfogadom ezt az első pontot, elemzem majd, min javíthatunk, és tovább dolgozunk."
* *José Bordalás (Getafe CF):* „Nem vagyok elégedett a döntetlennel, mert győzelemmel szerettem volna kezdeni a konferencialigás szereplést, és bár a csapatom küzdőszellemével nem volt gond, nehezen tudtuk közvetlenül támadni az ellenfél kapuját, a helyzetkihasználásunk pedig nem volt megfelelő. Úgy gondolom, a Krajova nem lepett meg, tisztában voltam vele, hogy az utóbbi években sokat fejlődött, tehetséges játékosai vannak, és nagyszerű a közönsége, ezért nehéz mérkőzésre számítottam. Gudelj távoli lövése mentette meg számunkra az egyik pontot, nem ért váratlanul, hiszen korábban is szerzett már hasonló gólokat."

Eredményjelző

Konferencialiga, alapszakasz, 1. forduló: Atalanta – Pafosz 3-1, Freiburg – Jablonec 3-2, FC Koppenhága – Braga 3-0, Brighton – Zalgiris Kaunas 4-0, Twente – Thun 1-0, Saint-Truiden – Iberia Tbiliszi 2-0, Brann Bergen – Lincoln Red Imps 2-1, Hearts – Nordsjaelland 1-1, Gent – Aarhus 1-0, Panathinaikosz – Borac Banja Luka 2-1, Lugano – Crvena zvezda 3-2, Kuopion PS – Trabzonspor 2-4, CSU Krajova – Getafe 1-1, Riga – Kajrat Almati 1-1, Hajduk Split – Ajax 2-1, CSZKA Szófia – AS Monaco 1-2, Mjällby – Inter d'Escaldes 2-0, Egnatia – Midtjylland 1-1.

Triplafesztivál mínusz 17-ről

91:83-ra nyert a CS Vâlcea 1924 otthonában a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabdacsapata, amely – úgy tűnik – szeret veszélyesen élni: ezúttal 17 pontos hátrányból fordított. A sokkal jobban jegyzett ellenfél legyőzésében a pontos triplák sorozata segített.

Bálint Zsombor

Teljesen atipikus mérkőzést nyert idegenben a Marosvásárhelyi CSM kosárlabdacsapata, amely a temesvári mínusz 19-ről való felállás után ismét tetemes hátrányt szedett össze a második negyed közepére, ekkor az ellenfél 17 ponttal vezetett. Nem maga a fordítás volt azonban atipikus, hanem annak módozata. A palánk alatt előnyben lévő házigazdák ugyanis nemigen hagyták érvényesülni a marosvásárhelyiek magas embereit, ezért a csapat kénytelen volt távolról tüzelni. És a labdák egymás után hullottak a gyűrűbe, egészen elképesztő, 71%-os (15/21) hatásfokkal. Ez ellen pedig egy jobb csapatnak sincs igazán mit tennie, márpedig a mostani marosvásárhelyi siker ellenére összességében Vâlcea jobb képességű csapat. Ám 26%-kal távolról aligha versenghet a marosvásárhelyi statisztikával. Nagyon rosszul kezdett Srečko Sekulović csapata, különösen az első negyed végén és a második elején semmi nem jött össze, az ellenfél pedig egy 16-0-s rohammal állva hagyta. Legalábbis úgy tűnt, hogy állva hagyja, amikor taktikát váltott egy időkérés után, és megkezdte a triplákkal való felzárkózást. Addig 29%-on állt mezőnyből Marosvásárhely, az igen agresszív, atletikus védőkkel szemben ugyanis nem boldogult a közeli próbálkozásoknál. A meccset a kétpontos dobások esetében például 44%-kal zárta a csapat. Ez sem lett volna azonban elég, így a védekezés intenzitását is növelni kellett, s minden egyes lepattanóért igen keményen meg kellett küzdeni. Vâlcea így is 17 támadó lepattanóval 14 pontot szerzett második esélyből.

Volt még egy részlet, amit pótolni kellett a triplák pontosságával, a 16 eladott labda. Ezt az adatot azonban érdemes közelebbről is megnézni, hiszen legalább négy vagy öt alkalommal induló lépéshiba miatt vették el a játékvezetők a labdát, amikor egy testcselt is (anélkül, hogy a támasz lábat felemelték volna) annak minősítettek.

A siker úgy született meg, hogy Osborne sérülés miatt el sem utazott, Borșa szintén a padon maradt, Sánta játékán pedig érezhető volt, hogy kizökkent a ritmusból (nem is játszott sokat). Ugyanakkor Martinić ezúttal 22 percen át volt a pályán, beleértve a végjátékot is, amikor tapasztalatával hozzájárult, hogy az ellenfél biztos távolságban maradjon. A CSM következő mérkőzése hazai pályán lesz, csütörtökön 19 órától a Bukaresti Steaua ellen.

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, 2. forduló: SCM U Krajova – Galaci CSM 108:99, Bukaresti Steaua – Bukaresti Rapid 98:88; 3. forduló: Bukaresti Dinamo – Nagyváradi CSM CSU 87:73, FC Argeș Pitești – SCM U Krajova 95:84, Bukaresti Steaua – CSM BBA Petrolul Ploiești 68:76, CS Vâlcea 1924 Râmnicu Vâlcea – Marosvásárhelyi CSM 83:91, CSO Voluntari – Brassói Corona 83:78, Galaci CSM – Temesvári SCM Politehnica 102:105.

A marosvásárhelyi csapat rossz kezdése után Srecko Sekulovic időt kért és taktikát váltott, majd a triplákra összpontosítva elkezdte a felzárkózást. Fotó: Nagy Tibor (archív).

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, 3. forduló: CS Vâlcea 1924 Râmnicu Vâlcea – Marosvásárhelyi CSM 83:91 (22-14, 15-23, 15-20, 29-34).
Rm. Vâlcea, Traian sportcsarnok, 1300 néző. Vezette: Bogdan Podar (Kolozsvár), Matei Bănică (Bukarest), Narcis Dan (Szatmárnémeti). Ellenőr: Viorel Constantinescu (Kolozsvár).
CS Vâlcea 1924: Roberson 22 pont (2), Ivory 13 (2), Chambers 11 (1), Coffey 8 (1), Tohătan 7 (1), Uță 7, Casale 6, Thomas 5, Gordon 4. Kispadon: Boghean, Rotaru, Sparlac.
Marosvásárhelyi CSM: Cooper 16 pont (2), Corpodean 15 (5), Miller 15 (2), Ejah 14 (3), Keeler 10, Cârcoană 9 (1), Martinić 9 (1), Bodó 3 (1), Sánta. Kispadon: Borșa, Kiss, Zongor.

Tetszett/nem tetszett

Tetszett: 1. Corpodean öt triplája, kihasználva, hogy a társaira jobban vigyáztak.
2. Cooper hidegvére a végjátékban.
3. Bodó Tamás látványos mentése egy társtól kipattanó labdánál. Kár, hogy az a támadás végül kimaradt.
Nem tetszett: 1. A 0-16-os parciális.
2. A labda játékba hozásának nehézsége, amikor az ellenfél letámad. Millernek volt egy 5 másodperces hibája, Martinić két labdát eladott, mert senki nem mozgott, hogy kaphassa.
3. Ahogy Ejah kezéből kivették az utolsó percben a labdát, és szinte szorosabb lett a meccs utána.

Djukanovic duplájával nyert a címvédő ETO Pakson

A címvédő ETO FC Viktor Djukanovic duplájával 2-1-re nyert a Paks vendégeként a magyar labdarúgó NB I 10. fordulójában, így továbbra is veretlen idegenben. A győriek a szünetben két góllal vezettek, a hazaiak azonban a második félidő elején szépítettek, és a hajrában nagy nyomás alá helyezték a vendégeket, akik végül megőrizték előnyüket.

Közönségszórakoztató és helyzetekben is bővelkedő első félidővel rukkoltak elő a csapatok, amelyek nagyjából ugyanannyira voltak veszélyesek egymás kapujára, pontosság szempontjából viszont a címvédő győriek voltak jobbak. A Paks ugyanis a játékrész utolsó negyedórájában kétszer is eltalálata a kapufát, előbb Silye, majd Pető révén, a vendégek viszont a félidő hajrájában három perc alatt duplázó Djukanovic találataival (2-0) megérdemelten vonulhattak kétgólos előnnyel a szünetre.

Bognár György paksi vezetőedző a folytatás előtt hármas cserével frissített együttesén, a kispadról beküldött Szalai pedig szinte azonnal gólpasszt adott Petőnek, aki a második félidő harmadik percében szépített (2-1). Ezt követően jelentősen feljavult a hazaiak támadójátéka, míg a győriek egyre inkább arra törekedtek, hogy megőrizzék egygólos előnyüket. A mérkőzés hajrájában már jelentős nyomás alatt volt a vendégek kapuja, de vagy a blokkok voltak megfelelőek, vagy a paksi játékosok céloztak pontatlanul, így az ETO három ponttal távozott a tolnaiaktól.

A győri együttes ezzel megőrizte idegenbeli veretlenségét, míg a házigazda tolnaiak két siker után veszítettek pontokat.

A Paks rossz sorozata az ETO-val szemben most sem szakadt meg, ugyanis több mint 12 éve, 2014 júliusában tudta legutóbb legyőzni a győri riválist. Az élvonalba 2024 nyarán visszatért ETO azóta három döntetlen mellett most negyedszer verte meg a Paksot.

A tabella

1. Puskás AFC	10	7	0	3	15-10	21
2. ETO FC	10	5	3	2	18-12	18
3. Vasas FC	10	4	3	3	18-13	15
4. Újpest FC	10	4	3	3	18-15	15
5. Paks	10	4	2	4	20-19	14
6. FTC	8	3	4	1	12- 9	13
7. MTK	10	3	3	4	16-17	12
8. Kisvárda	9	2	4	3	10-11	10
9. Honvéd	9	2	4	3	13-15	10
10. DVSC	9	2	4	3	13-16	10
11. ZTE FC	9	3	0	6	12-18	9
12. Nyíregyháza	10	2	2	6	10-20	8

Fotó: Paksi FC

Jegyzőkönyv

NB I, 10. forduló: Paksi FC – ETO FC Győr 1-2 (0-2).
Paks, Fehérvári úti stadion, vezette: Rúsz.
Paks: Gyetván – Győrfi (46. Simut), Vas (81. Wiesner), Kinyik, Szabó J., Silye – Papp K., Windecker (46. Horváth K.) – Haraszti (46. Szalai J.), Pető – Tóth B. (76. Hahn).
ETO FC: Petrás – Bennette (74. Bánáti), Urblík N., Krpic, Stefulj – Agba, Ricardo (65. Gavric) – Huszár (65. Umathum), Szép, Djukanovic (84. Vlădoiu) – Kulenovic (84. Marong).
Gólszerzők: Pető (48.), illetve Djukanovic (39., 42.).
Sárga lap: Papp K. (8.), Győrfi (41.), Wiesner (85.), illetve Ricardo (29.), Petrás (90+3.).

Eredményjelző

* *NB I, 10. forduló:* MTK Budapest – Vasas FC 1-0, Nyíregyháza Spartacus FC – Kispest-Honvéd FC 0-1, Paks – ETO FC 1-2, Újpest FC – Puskás Akadémia FC 0-1.
* *NB II, 10. forduló:* Nagykanizsa – Kozármisleny 0-3, Mezőkövesd – Kecskeméti TE 3-1, Tiszakécske – Csákvár 1-0, Ajka – BVSC-Zugló 1-2, Szentlőrinc – Gyirmót FC Győr 1-2, Karcag – Szeged-Csanád Grosics Akadémia 1-2.

Gól nélkül a rangadón

Döntetlenre zárult a Maros megyei labdarúgó 4. liga 7. fordulójának rangadója, így Mezőrücs és az Academica Transilvania továbbra is veretlenül, azonos pontszámmal vezeti a bajnoki tabellát. A két éllovas mögött Erdőszentgyörgy és Szászrégen is lőtávolon belül maradt, míg Radnót három vereség után győzelemmel javított, Nyárádszereda lendülete pedig megtorpant kissé.

Gól nélküli döntetlennel végződött a labdarúgó 4. liga 7. fordulójában az élen álló csapatok rangadója: Mezőrücsön a házigazda nem bírt a feljutásra pályázó Academica Transilvaniával, és ez természetesen fordítva is igaz. Hét forduló után mindkét csapat veretlen maradt, azonos pontszámmal, 17 ponttal állnak a tabella első két helyén, és nyitva hagytak minden kérdést a folytatás előtt.

A harmadik helyen némileg meglepetésre, mindössze egy pont hátránnyal Erdőszentgyörgyöt találjuk, míg a negyedikre szinte észrevétlenül felkapaszkodott a kissé döcögősebben kezdő Szászrégen, amely a maga 15 pontjával mindössze kettővel lemaradva várja az élen állók botlásait. Radnót megszakítva három forduló óta tartó negatív sorozatát ismét nyerni tudott, míg a váratlanul lendületesen kezdő Nyárádszereda kis sebességvesztésben van, otthon csak döntetlenre futotta. *(bálint)*

Eredményjelző

4. liga, 7. forduló: Dicsőszentmártoni CSM – Radnóti CS 0-2, Nyárádszeredai ACS – ACS Marosvásárhely 3-3, Marosvásárhelyi Vulturii – Búzásbesenyői ACS 4-0, Marosludasi Mureșul – Szászrégeni CSM Avântul 0-4, Nyárádtői Junior 2022 – Erdőszentgyörgyi CSO 3-6, Mezőrücsi Câmpia – Marosvásárhelyi Academica Transilvania 0-0, Marosoroszfalui Mureșul – Szovátai ACS 2-1.

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖK

2026. október 16-án kelt

262. számú rendelet

A Maros Megyei Tanács nyilvános soros ülésének összehívásáról

A Maros Megyei Tanács elnöke,

tekintettel az utólag módosított és kiegészített, a közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019. sz. sürgősségi kormányrendelet 139. cikkelye (6) és (7) bekezdéseinek előírásaira, az utólag módosított és kiegészített, a közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019. sz. sürgősségi kormányrendelet 178. cikkelyének (1) bekezdése, a 179. cikkely, alátámasztva a 134. cikkely (1) bekezdésének a) pontja, az (5) bekezdés a), a^1) és a^2) pontja, a 135. cikkely és a 196. cikkely (1) bekezdés b) pontjának előírásai alapján,

elrendeli:

1. cikkely (1) Összehívja a Maros Megyei Tanács plénumát nyilvános soros ülésre **2026. október 22-én 13 órára**, amely videokonferencia-rendszerben, online fog lezajlani.

(2) A soros ülés javasolt napirendtervezete a jelen rendelet szerves részét képező mellékletben van előírva.

2. cikkely (1) A megyei tanács ülésének nyilvános jellegét a gyűlés élő közvetítésével biztosítják az intézmény Facebook-oldalán.

(2) Az utólag módosított és kiegészített, 115/2019. sz. Maros Megyei Tanács határozatával jóváhagyott, a Maros Megyei Tanács szervezési és működési szabályzata, IV. Fejezet A Maros Megyei Tanács működési szabályzata 61. szakasz Speciális szabályok előírásai, alkalmazhatóvá válnak.

3. cikkely A jelen rendeletet közzétesszük a helyi sajtóban és az intézmény weboldalán, valamint továbbítjuk a megye főjegyzőjének, a megyei tanácsosoknak, a Maros Megyei Tanács szakapparátusához tartozó igazgatóságoknak, szolgálatoknak és osztályoknak.

Péter Ferenc
ELNÖK

Ellenjegyzi
Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

A Maros Megyei Tanács elnöke 262/16.10.2026. sz. rendeletének melléklete

A Maros Megyei Tanács 2026. október 22-i soros ülésének

NAPIRENDTERVEZETE

1. Popescu Stelian-Ovidiu eskütétele, aki a 2024. június 9-i helyhatósági választásokon induló jelöltek listáján póttagként szerepelt, és akinek mandátumát a Marosvásárhelyi Törvényszék érvényesítette.

2. Határozattervezet a Maros Megyei Tanács szakbizottságainak megszervezéséről szóló, később módosított, 2024. november 12-i 187. számú határozat módosításáról.

Kezdeményező: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

3. Határozattervezet Maros megye 2026. évi általános költségvetésének kiigazításáról.

Kezdeményező: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

4. Határozattervezet Maros megye összevont általános költségvetésének 2026. szeptember 30-i végrehajtásáról szóló jelentés jóváhagyásáról.

Kezdeményező: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

5. Határozattervezet a Maros Megyei Tanács 51/2026. számú, a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér Önálló Ügyvitelű Vállalat 2026. évi állami támogatásának, a nem gazdasági jellegű légiközlekedési tevékenységek finanszírozására szánt összegeknek, valamint bevételi és kiadási költségvetésének jóváhagyásáról szóló, később módosított határozata módosításáról.

Kezdeményező: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

6. Határozattervezet a Maros megye köztulajdonának leltárát jóváhagyó, később módosított és kiegészített, 42/2001. számú határozat mellékletének kiegészítéséről, valamint egy ingatlan kezelésére vonatkozó intézkedések meghatározásáról.

Kezdeményező: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

7. Határozattervezet a Maros megye magántulajdonában lévő, a telekkönyvben 51879/Gernyeszeg számon nyilvántartott ingatlan Teleki Kastély Egyesület részére történő ingyenes használatba adási időszakának meghosszabbításáról.

Kezdeményező: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

8. Határozattervezet a Maros megye köztulajdonát képező, a telekkönyvben 50282/Nagysármás számon nyilvántartott ingatlanra vonatkozó intézkedések meghatározásáról.

Kezdeményező: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

9. Határozattervezet a települési hulladékok és egyéb hulladékáramok begyűjtésével és szállításával, valamint a szászrégeni átrakóállomás üzemeltetésével kapcsolatos díjak kiigazításának jóváhagyásáról. Ezek a tevékenységek a Maros megyei településihulladék-gazdálkodási integrált rendszer (SMIDS Maros) keretében működő megyei köztisztasági szolgáltatás részét képezik, a 4-es, szászrégeni övezetben.

Kezdeményező: Csibi Attila-Zoltán, a Maros Megyei Tanács alelnöke

10. Határozattervezet a háztartási hulladék mechanikai-biológiai kezelésére vonatkozó díj kiigazításának jóváhagyásáról, a Maros megyei kerelőszentpáli mechanikai-biológiai kezelőállomás üzemeltetése révén.

Kezdeményező: Csibi Attila-Zoltán, a Maros Megyei Tanács alelnöke

11. Határozattervezet az újrahasznosítható hulladékok válogatásával, a biohulladék komposztálásával és a hulladékok átrakásával kapcsolatos díjak kiigazításának jóváhagyásáról, a maroskeresztúri válogató-, komposztáló- és átrakóállomás (SSCT), valamint az 5-ös számú, dicsőszentmártoni, a 6-os számú, balavásári és a 7-es számú, mezőrücsi átrakóállomás üzemeltetése révén.

Kezdeményező: Csibi Attila-Zoltán, a Maros Megyei Tanács alelnöke

12. Határozattervezet a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér Önálló Ügyvitelű Vállalat igazgatótanácsi tagjaira vonatkozó teljesítménymutatók jóváhagyásáról.

Kezdeményező: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

13. Határozattervezet a „Megújuló energia Maros megyének” beruházás megvalósításához szükséges intézkedések meghatározásáról.

Kezdeményező: Csibi Attila-Zoltán, a Maros Megyei Tanács alelnöke

14. Határozattervezet a Maros Megyei Tanács szakapparátusának átszervezéséről szóló, később módosított és kiegészített, 2024. június 28-i 116. számú határozat módosításáról.

Kezdeményező: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

15. Határozattervezet a Marosvásárhelyi Sürgősségi Szív-, Érrendszeri és Transzplantációs Intézet vezetőtanácsának keretében egyes tisztségek betöltésére szervezett versenyvizsgák és vizsgák bizottságaiba, valamint az óvásokat elbíráló bizottságokba a Maros Megyei Tanács képviselőinek kijelöléséről.

Kezdeményező: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

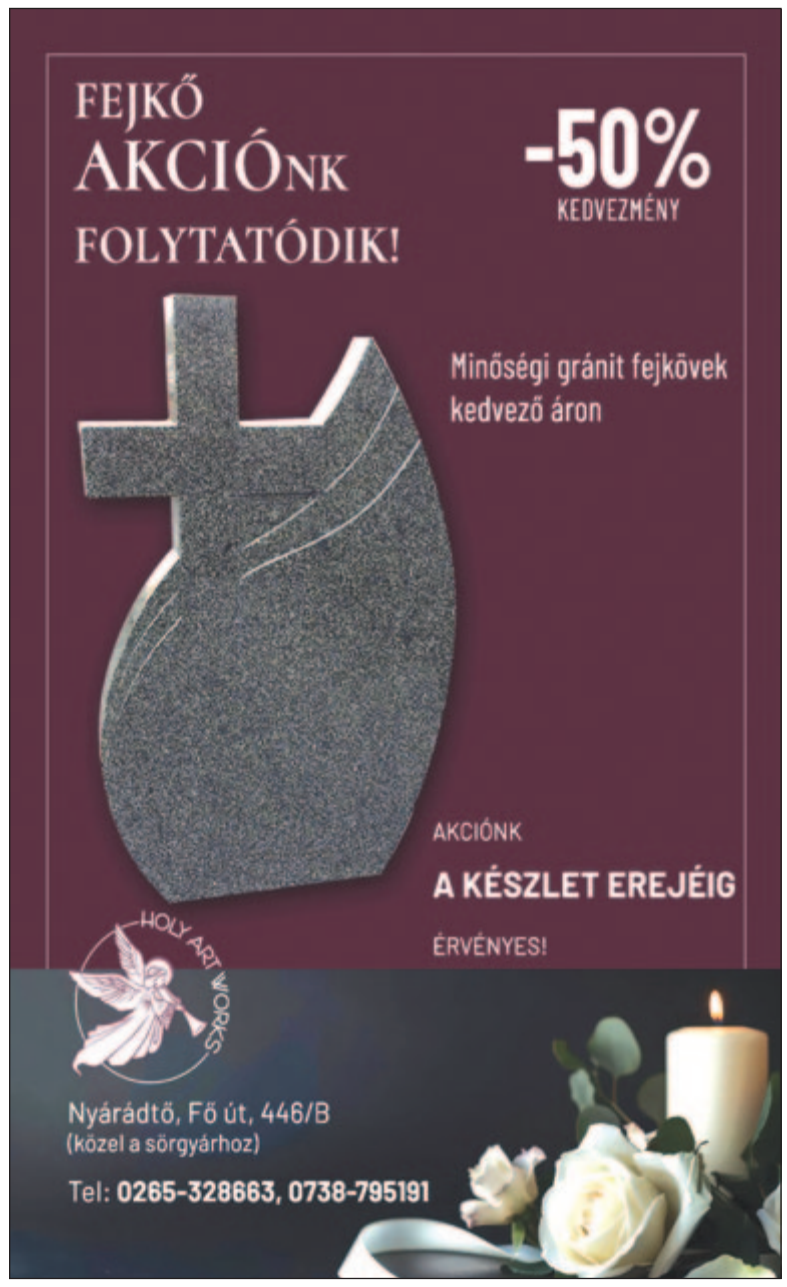
16. Határozattervezet a Maros Megyei Személynyilvántartó Igazgatóság átszervezéséről szóló, később módosított, 2024. június 28-i 117. számú Maros Megyei Tanácsi határozat 2. számú mellékletének módosításáról.

Kezdeményező: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

17. Kérdések, interpellációk, válaszok, vélemények.

Péter Ferenc
ELNÖK

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK sírhelygondozást, szobafestést A-tól Z-ig, bármilyen szigetelést, rámolást, takarítást, kőművesmunkát, pincefestést, -takarítást, favágást, készítünk új tetőt, teraszt, balkont, ereszcsatornát. Tel. 0742-344-119, Szabolcs. (29250-I)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből vagy lemezből, meszelést, szigetelést, kisebb munkálatokat stb. Tel. 0753-643-414, Csaba. (29249-I)

ÉPÍTKEZÉSI munkát vállalok, tetőkészítést saját anyagból is, cserépforgatást, kisebb javításokat is, vakolást, meszelést, szigetelést, kerítéshegesztést, bádogosmunkát, terasz szigetelését. 18% kedvezmény nyugdíjasoknak. Tel. 0750-158-359, Csaba. (29186)

VÁLLALUNK tetőkészítést A-tól Z-ig, teraszokat, garázsokat építünk; cserépforgatást, szigetelést polisztirollal, meszelést, ereszcsatorna-készítést, sürgős kisebb javításokat is elvégzünk. Tel. 0756-462-957. (29248-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapánk, apósunk, nagytatánk, rokonunk és barátunk,

PUSCAS GYÖRGY

október 13-án, életének 87. évében csendesen elhunyt.
Szerető és gondoskodó édesapa, testvér és férj, csodálatos nagytata, példamutató barát és kivételesen nagy szívű ember volt, aki jóságával, önzetlen segítségével, tanácsaival és emberségével sokak életét tette gazdagabbá.
Virrasztására 2026. november 6-án, pénteken 18 órakor, temetésére pedig 2026. november 7-én 13 órakor kerül sor a radnóti református temetőben.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szíve megszűnt dobogni, dolgos két keze megpihent. Emlékét szeretettel és hálával őrizzük szívünkben.

A gyászoló család. (-I)